

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 199 (5919) 29 oktyabr 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Bölgələrin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Qəbələ və Ağdaş rayonlarına səfər edib

Səh 2

4

Qoşulmama Hərəkatı,
Azərbaycanın milli
maraqları və antimilli
müxalifətin bəsit
təfəkkürü

4

İsraili ekspert:
"Prezident İlham Əliyev
islahatçılar komandası
yaradır"

7

Azərbaycan Fransaya
etiraz notası verdi!

29 oktyabr 2019-cu il

Bölgələrin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Qəbələ və Ağdaş rayonlarına səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Qəbələ rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin Qəbələ şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu.

Prezident İlham Əliyevə son illər rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, rayonun sosial-iqtisadi göstəriciləri xeyli yaxşılaşıb, çoxlu sosial infrastruktur obyektləri tikilib, istehsal müəssisələri yaradılıb. Məlumat verildi ki, abidənin yerləşdiyi Heydər Əliyev Parkında əhalinin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Qəbələ rayonunun Vəndam qəsəbəsində dekorativ gülçülük istixanası ilə tanış olub. Dövlətimizin başçısına istixanada görülən işlərlə bağlı məlumat verildi.

Ardı Səh. 3

Bölgələrin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Qəbələ və Ağdaş rayonlarına səfər edib

Əvvəli səh. 2

Bildirildi ki, "AzRose" MMC xüsusi qızılgül növlərinin yetişdirilməsi üçün Qəbələ rayonunun Vəndam qəsəbəsində istixanaların quraşdırılması işlərinə 2017-ci ildən başlayıb. Qəbələ istixana kompleksinin yaradılmasında 90 illik holland təcrübəsinə malik "Bosman van Zaal" şirkətinin texnoloji yeniliklərindən istifadə olunub. Burada "Red Naomi", "Avalanj", "Talea", "Aqua", "Sweet Avalanj", "Jumilia", "Wow" və "London eye" kimi xüsusi qızılgül növləri yetişdirilir, yerli və xarici bazarlara satışa çıxarılması hədəflənir. Bu məhsullar bazara "Made in Azerbaijan" brendi ilə çıxarılacaq. Bundan məqsəd həm ölkəmizin adını beynəlxalq arenada uğurla təmsil etmək, həm də bu brend adı altında çeşidin çoxalmasına töhfə verməkdir.

Oktyabrın 28-də Qəbələ rayonunda 110/35/10 kilovoltluq "Qəbələ" elektrik yarımstansiyası yenidənqurmadan sonra istismara verilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yarımstansiyada yenidənqurmadan sonra yaradılan şəraitlə tanış olub. Dövlətimizin başçısı "Qəbələ" elektrik yarımstansiyasını və eyni zamanda, yenidən qurulan 110/35/10 ki-

lovoltluq "Ağdaş" elektrik yarımstansiyasını işə saldı.

Oktyabrın 28-də Qəbələ şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istifadəyə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

Dünən həmçinin "Azərxaçça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Qəbələ filialının açılış mərasimi olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimində iştirak edib. Filialda yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev müəssisənin kollektivi ilə görüşüb. Bundan başqa, Qəbələ rayonunun Böyük Əmili-Bilix-Əmirvan avtomobil yolunun yenidənqurmadan sonra açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avtomobil yolunun açılışında iştirak edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Ağdaş rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Ağdaş şəhərində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoyub.

Prezident İlham Əliyevə son illər rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr, eləcə də Ulu

Öndərin abidəsi ətrafında aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib. Ağdaş rayonunda yenidən qurulan Qolqəti-Dəhnəxəlil-Qoşaqovaq-Ərəbocağı avtomobil yolu istifadəyə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avtomobil yolunun açılış

mərasimində iştirak edib. Oktyabrın 28-də Ağdaş şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istismara verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib. Sonra dövlətimizin başçısı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüş-

şüb. Dünən həmçinin Ağdaş Rayon Telekommunikasiya Qovşağında "Şəbəkə" Xidmət Mərkəzi istifadəyə verilib. Bundan başqa, Ağdaşda Biyan Sənaye Parkının açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Azərbaycanın növbəti diplomatik zəfəri

120 dövlətin mövqeyi: Ermənistan işğalçı dövlətdir

Otən həftə Azərbaycan Respublikasının diplomatiya tarixində çox uğurlu bir hadisə baş verdi. Oktyabrın 25-26-da Bakıda dünyanın BMT Baş Assambleyasından sonra ikinci ən böyük - 120-dən çox ölkəni özündə birləşdirən, siyasi nüfuzu çox böyük olan Qoşulmama Hərəkatının Zirvə Toplantısı keçirildi. Qoşulmama Hərəkatının Dövlət və Hökumət başçıları iştirakı ilə keçirilən Zirvə Toplantısının Yekun Bəyannaməsində ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən Yekun Bəyannamənin bəndləri qəbul edildi. Və bu Yekun Bəyannamənin, xüsusilə də, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı bəndlərində Ermənistan işğalçı dövlət kimi tanındı, Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi söylərinə ciddi dəstək ifadə olundu. Qəbul edilmiş sənədlərdə dövlət və hökumət başçıları münaqişənin BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə baxmayaraq, hələ də həll olunmamasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildirir və onun Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında həll olunmasının vacibliyini vurğuladılar.

Dövlət və hökumət başçıları güc yolu ilə ərazilərin zəbt edilməsinin yolverilməzliyini vurğulayaraq, təsdiq etdilər ki, heç bir dövlət Azərbaycan Respublikasının ərazilərinin işğal edilməsi nəticəsində yaranmış vəziyyətin qanuniliyini tanımayacaq, bu ərazilərdə iqtisadi fəaliyyətlər də daxil olmaqla, bu cür vəziyyətin saxlanması üçün hər hansı kömək göstərməyəcək.

Sənədə "işğalçı" ifadəsinin salınması Ermənistanın təcavüzkarlığını bir daha sübuta yetirdi

Sənədə, "işğalçı" ifadəsinin salınması, Ermənistanın təcavüzkarlığını bir daha sübuta yetirdi və Ermənistan 120 dünya dövləti tərəfindən işğalçı kimi tanındı. Həmçinin, Yekun Sənəddə dövlət və hökumət başçıları nasist hərəkatının, neonasizmin və "Vaf-fen SS" təşkilatının keçmiş üzvlərinin, onlara abidə və heykəllərin ucaldılması, nasist keçmiş, nasist hərəkatı və neonasizmin qəhrəmanlaşdırılması naminə ictimai nümayişlərin keçirilməsi, eləcə də, anti-Hitler koalisiyasına qarşı döyüşmüş və nasist hərəkatının iştirakçıları ilə iş birliyi təşkil etməsi şəxslərin milli azadlıq hərəkatının iştirakçıları kimi qələmə verilməsi də daxil olmaqla, hər hansı bir formada qəhrəmanlaşdırılmasını qınadılar.

Bu, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin MDB Dövlət Başçıları Şurasının Aşqabadda keçirilmiş Sammitində Ermənistan Qaregin Njendenin qəhrəmanlaşdırılması ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlərə beynəlxalq səviyyədə verilən dəstəyin göstəricisidir.

Yekunda qəbul olunmuş Bakı Bəyannaməsində Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi söylərinə ciddi dəstək ifadə olunub: "Biz, dövlət və hökumət başçıları Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyünə möhkəm dəstəyimizi ifadə edirik və Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi ilə bağlı söyləri ilə həmrəyliyimizi ifadə edirik".

Azərbaycanın böyük diplomatik uğuru

Beləliklə, Ermənistan və onun havadarlarının dəridən-qabıqdan çıxmasına baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük diplomatik uğura imza atdı, 120 dövlətin təmsil olunduğu Zirvə Görüşünün nəticəsində, Ermənistanın işğalçı dövlət kimi ifşa edilməsinə nail oldu.

Eyni zamanda, görüşdə iştirak edən dövlət və hökumət başçıları BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə baxmayaraq, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin hələ də həll olunmamasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildirdilər. Onlar BMT Nizamnaməsində öz əksini tapmış gücdən istifadə etməmək prinsipini yenidən təsdiqlədilər və tərəfləri münaqişənin Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında danışıqlar yolu ilə həll olunmasına rühdəndirdilər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Zirvə Görüşündə etdiyi çıxışda Ermənistanın ezəli Azərbaycan ərazilərini işğal etməsi və həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyasəti, eləcə də, Xocalı soyqırımı haqqında dünya ictimaiyyətini bir daha geniş şəkildə məlumatlandırdı. Eyni zamanda, ölkəmizin son 15 ildə siyasi, iqtisadi, sosial, humanitar, idman və digər sahələrdə qazandığı uğurlar barədə də ətraflı məlumat verdi.

Həmçinin, dövlət başçımız çıxışında QH-yə sədrlik dövrü üçün əsas prioritetlərimizi də açıqladı və qeyd etdi ki, bütün ölkələrin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə hörmət, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmama, qarşılıqlı maraqların qorunması və əməkdaşlığın təşviqi kimi prinsipləri ehtiva edən "Bandunq prinsipləri" Azərbaycanın xarici siyasətinin təməl prinsipləri ilə üst-üstə düşür. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın QH-yə sədrliyi zamanı öz prioritetlərini və fəaliyyətini tarixi "Bandunq prinsipləri" üzərində quracağını bildirdi. Həmçinin, ölkəmizin QH-nin beynəlxalq münasibətlər sistemindəki rolunu və nüfuzunu daha da yüksəltmək, dünyada sülhü və təhlükəsizliyi möhkəmləndirmək və dayanıqlı inkişafa və ədalətin təmin olunması üçün var gücü ilə çalışacağını söylədi.

Qabil Hüseyinli: "Zirvə görüşündə Azərbaycana qarşı erməni işğalını

tanıdılar və bununla da, BMT-yə çox ciddi mesaj verildi"

Politoloq Qabil Hüseyinli Qoşulmama Hərəkatının 18-ci konfransının Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyətindən danışıqlar bildirib ki, BMT tədbirlərindən sonra beynəlxalq tədbirlər sırasında ikinci yeri tutan möhtəşəm bir hadisə idi: "Ölkəyə 120 dünya ölkəsinin hökumət və dövlət başçısı, xarici işlər nazirləri, eləcə də, BMT başda olmaqla, ondan artıq beynəlxalq qurumun rəhbər heyətinə daxil olan şəxslər gəlmişdi. İndiyə qədər hərəkat dünyada sülh və təhlükəsizlik məsələlərini, dünyanı təhdid edən müxtəlif fəlakət xarakterli, sürətlə silahlanma xarakterli məsələləri belə geniş və ətraflı müzakirə etməmişdi.

Bizim üçün maraqlı olan odur ki, sədrlik artıq Azərbaycana və onun rəhbəri İlham Əliyevə keçib. Üç il ərzində ölkəmiz bu hərəkata rəhbərlik edəcək. Bizim üçün ən əlverişli olan o idi ki, konfransın Yekun Sənədinə Dağlıq Qarabağla bağlı çox geniş, obyektiv, eyni zamanda, dünya ictimaiyyətinə ciddi təsir göstərə biləcək müddəalar daxil edildi. Məsələn, 120 dövlətin bu müddəaya səs verməsi o deməkdir ki, Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi və bu işğal edilmiş ərazilərdə etnik təmizləmə aparılması, hələ də bu torpaqların işğal altında qalması, bir milyondan artıq insanın zərər çəkməsi faktı Bakı sənədində öz əksini tapmaqla, dünya ictimaiyyəti üçün çox qiymətli məlumatlar verdi. Açıq deyək ki, indiyə qədər Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün siyasi anatomiyasına açmaqda nə qədər cəhd edirdik, bəzi dövlətlər ikili standartlarla bu məsələlərə yanaşaraq, məsələni görməzlikdən gəlir və Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanımaq istəmirdilər. Amma Bakıda Qoşulmama Hərəkatı, onun aparıcı liderləri, Pakistanın baş naziri, bir sıra ərəb ölkələrindən gəlmiş baş nazir səviyyəsində şəxslər, birmənalı olaraq, Azərbaycana qarşı erməni işğalını tanıdılar və bununla da, dünyanın aparıcı təşkilatı olan BMT-yə çox ciddi mesaj verdilər. Onu da deyim ki, BMT baş katibinin müavini də bu tədbirdə iştirak etdi. Tədbirdə bildirildi ki, işğal faktı tanınmalıdır və işğal faktı tanınmadıqca, işğalçı öz niyyətlərindən əl çəkməyəcək, bölgədə sabitlik, iqtisadi inkişaf təmin edilməyəcək, Ermənistanın arxasında duran və onu müxtəlif maneərlərlə müdafiə edən dövlətlərə daha bir xəbərdarlıq olunmalıdır".

"Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının konfransını öz ölkəsində keçirməklə arxa-

sında necə bir gücün, ictimai rəyin dayandığını dünyaya sübut etdi" fikrini söyləyən Q.Hüseyinli onu da vurğuladı ki, erməni işğalçıların bədxah niyyətlərinin açılmasında çox güclü və səmərəli bir addım atıldı: "Zənnimcə, bundan sonra Bakının həm diplomatik manevrləri güclənəcək, həm də qismət olacaqsa, danışıqlar stolu ətrafında, qismət olmayacağına, başqa meydanlarda öz ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün daha cəsarətli və güclü siyasət aparmağa meyillənəcək. Ermənistan başa düşməlidir ki, dünya ictimai rəyində, informasiya müharibəsində udub. Dünya ictimai rəyi Azərbaycanın tərəfindədir. Eyni zamanda, təkə onun işğalçı kimi BMT tərəfindən tanınması qalır. Və bu işğalçı kimi tanındıqdan sonra ona qarşı BMT-nin tədbirlər sisteminin işə salınması qalır".

Fikrət Sadıqov:

"Azərbaycanın nüfuzlu təşkilata 3 il müddətinə sədrlik etməsi diplomatik və siyasi uğurdur"

Politoloq Fikrət Sadıqov isə bildirib ki, bu, Azərbaycanın dünyadakı yüksək nüfuzundan xəbər verir: "Qoşulmama Hərəkatının dünya siyasətində, beynəlxalq münasibətlər sistemində bir sıra qərarlara təsiredici effekti olmalıdır. Qoşulmama Hərəkatı bir neçə qitədə yerləşən dövlətləri özündə birləşdirən təşkilatdır və yüksək nüfuz malikdir. Onların dünya siyasətində baş verən bir sıra proseslərə təsir gücü artıq dərəcədə effektiv ola bilər".

F.Sadıqov qeyd edib ki, Azərbaycanın sözügedən təşkilata 3 illik sədrliyi zamanı bizi narahat edən, maraqlandıran bir sıra məsələlər, o cümlədən, dünya siyasətində sabitlik, təhlükəsizlik, separatçılığa, terrorizmə qarşı ciddi mübarizə və digər məsələləri qeyd edə bilərik: "Artıq separatçılıq bir sıra qitələrdə müşahidə olunur və bizi də narahat edən məqamdır. Üz dövlətlər bu istiqamətdə öz gücünü, öz effektivliyini göstərməlidirlər və göstərirlər. Artıq bir neçə qətnamələr qəbul olunub. Azərbaycanın nüfuzlu təşkilata 3 il müddətinə sədrlik etməsi diplomatik və siyasi uğurdur. Çünki Azərbaycanın gənc üzvlərindədir və 2011-ci ildən hərəkata qoşulub. Bu təşkilata sədrliyin Azərbaycana həvalə olunması bizim yüksək nüfuzumuzdan xəbər verir. Artıq Azərbaycana inanırlar, etimad edirlər. Bir sıra məsələlərin gündəmə qoyulmasını və həll olunmasını gözləyirlər. Azərbaycanın təşkilata sədrliyi dövründə görülən işlər daha da effektiv olacaq. Ölkəmizin nüfuzu qalxacaq".

Beləliklə, hər bir ölkənin inkişafı və xalqın təhlükəsizliyi o ölkənin prezidentinin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin nəticəsində həyata keçirilir. Məhz əvvəlki beynəlxalq tədbirlərdə olduğu kimi, Zirvə görüşündə də Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətləri və Ermənistanın işğalçılıq siyasətini dünyaya çatdırmaq üçün daim beynəlxalq tribunalardan öz kəskin, qətiyyətli mövqeyini ifadə etməsinin nəticəsidir ki, bu mötəbər görüşdə 120 ölkənin rəhbərləri Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıdılar. Bir sözlə, hər dəfə olduğu kimi, bu mötəbər Zirvə görüşündə də Prezidenti İlham Əliyevin düşünülmüş diplomatik siyasəti qarşısında Ermənistan iqtidarı bir daha məğlubiyətini aldı.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə Görüşündə Ölkəmizin ərazi bütövlüyünün dəstəklənməsi Azərbaycanın növbəti mühüm diplomatik nailiyyətidir

YAP İcra katibinin müavini, Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzovun yap.org.az-a müsahibəsi

- *Siyavuş müəllim, Azərbaycan daha bir mötəbər beynəlxalq tədbirə - Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə Görüşünə uğurla ev sahibliyi etdi. Qoşulmama Hərəkatının müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə yerinə və roluna, eləcə də XVIII Zirvə Görüşünün Azərbaycanda keçirilməsinin əhəmiyyətinə dair fikirlərinizi bilmək istərdik.*

- Əvvəlcə qeyd edim ki, Azərbaycan mütəmadi olaraq nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə müvəffəqiyyətlə ev sahibliyi edir, ölkəmizdə regional və qlobal əhəmiyyətli məsələlər, geoiqtisadi və geosiyasi proseslər xüsusi müzakirə predmetinə çevrilir. Bu, hər şeydən əvvəl onu göstərir ki, Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycan beynəlxalq dialoq və əməkdaşlıq məkanı kimi çıxış edir. Təbii ki, bütün bunlar təsadüfi xarakter daşmır. Respublikamızda nüfuzlu idman, mədəniyyət tədbirlərinin humanitar forumların, mühüm beynəlxalq görüşlərin keçirilməsini şərtləndirən bir sıra strateji faktorlar mövcuddur. Birincisi, Azərbaycan yüksək beynəlxalq nüfuzla, müsbət reputasiyaya malikdir. Dünyada böyük etimad qazanan ölkəmiz müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə etibarlı tərəfdaş kimi tanınır. İkincisi, Azərbaycan regional və qlobal təhlükəsizliyə fundamental töhfələr verir, beynəlxalq miqyasda əməkdaşlığın dərinləşməsinə və inteqrasiyanın intensiv xarakter daşımada mühüm rol oynayır. Ölkəmizin təşəbbüsü və liderliyi ilə reallaşdırılan transmilli enerji və neqliyyat-kommunikasiya layihələrinin səmərəli geostrateji nəticələri bunun bariz nümunəsidir. Üçüncüsü, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyasətin nəticəsi kimi, Azərbaycanda etibarlı təhlükəsizlik mühiti hökm sürür, ölkəmiz sabitlik adası kimi xarakterizə olunur.

Bakıda Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşünün keçirilməsi də Azərbaycana olan yüksək inam və etimadın əyani ifadəsidir. Bilirsiniz ki, Qoşulmama Hərəkatı bəşəri dəyərlərin təbliğinə xidmət edir və bütün ölkələrin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünə sadıqlığını nümayiş etdirir. Qoşulmama Hərəkatı özündə 120 ölkəni birləşdirməklə BMT Baş Assambleyasından sonra dünya dövlətlərinin təmsil olunduğu ən böyük siyasi təsisatdır. Bəllidir ki, "Bandunq Prinsiplərini rəhbər tutmaqla müasir dünyanın çağırışlarına birgə və adekvat cavab verilməsini təmin etmək" mövzusunda keçirilən XVIII Zirvə Görüşündə 60-a yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçıları, həmçinin beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri iştirak edəblər. Ümumilikdə, Zirvə Görüşünə 160-a yaxın ölkənin və beynəlxalq təşkilatın nümayəndələri qatılıblar.

Bəhs olunan tədbirdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Hərəkata üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının 2016-cı ildə keçirilmiş XVII Zirvə Görüşündə növbəti sammitin Bakı şəhərində keçirilməsi və 2019-2022-ci illər üzrə sədrliyin Azərbaycana həvalə edilməsi barədə yekdil qərar qəbul olunmuşdur. Bu, ölkəmizə göstərilən hörmətin, inamın və etimadın təzahürüdür. Dövlət başçısı

bunu dünya ölkələrinin əksəriyyətini öz sıralarında birləşdirən Qoşulmama Hərəkatının Azərbaycanın siyasətinə verdiyi dəstək kimi qiymətləndirdi.

Əminliklə söyləmək olar ki, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrlik müddəti uğurlu olacaq. Bəhs olunan tədbirdə vurğulandığı kimi, ölkəmiz sədrliyi zamanı öz prioritetlərini və fəaliyyətini tarixi Bandunq prinsipləri üzərində quracaq. Bütün ölkələrin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə hörmət, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq və qarşılıqlı maraqların qorunması və əməkdaşlığın təşviqi kimi prinsipləri ehtiva edən Bandunq prinsipləri Azərbaycanın xarici siyasətinin təməl prinsipləri ilə üst-üstə düşür.

- *Zirvə Görüşündə Ermənistanın işğalçı, terrorçu siyasətinin mahiyyəti və nəticələri, eləcə də Azərbaycan haqqıqları bir daha dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırıldı. Eyni zamanda, Bakı Zirvə Görüşündə qəbul edilmiş yekun sənəddə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə birnəticəli şəkildə dəstək ifadə olundu. Bununla bağlı nə deyə bilərsiniz?*

- Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən hücum diplomatiyası çərçivəsində mütəmadi olaraq dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılır, Ermənistanın işğalçı siyasəti, erməni yalanları, tarixi faktlar və bugünkü reallıqlar əsasında ifşa edilir. Dövlətimizin başçısı mötəbər beynəlxalq tribunallarda Azərbaycanın haqq səsini dünyaya çatdırır, ölkəmizin milli maraqlarını qətiyyətlə və cəsarətlə müdafiə edir. Bəhs olunan Zirvə Görüşündə də Ermənistanın Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizini işğal etməsi, Xocalı soyqırımını və xalqımıza qarşı digər kütləvi qətləmlər törətməsi, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün pozulması konkret faktlar əsasında nəzərə çatdırıldı. Əlbəttə, bu cür hallar informasiya müharibəsində Azərbaycanın Ermənistan üzərində aşkar üstünlüyünün daha da möhkəmlənməsinə, erməni lobbisinin təbliğat maşınının dezinformasiya siyasətinin neytrallaşdırılmasına xidmət edir.

Oktyabrın 26-da başa çatan Zirvə Görüşündə qəbul edilən yekun sənəddə Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə dəstək ifadə olundu. Dünyada BMT-dən sonra ikinci ən böyük təşkilat olan, sıralarında 120 tamhüquqlu üzv dövlət birləşən, özündə 17 müşahidəçi dövlət və 10 müşahidəçi beynəlxalq təşkilatı birləşdirən Qoşulmama Hərəkatının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləməsi ölkəmizin növbəti mühüm diplomatik nailiyyətidir. Məlum olduğu kimi, bu zamana

qədər İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası, Avropa Parlamenti, Avropa Şurasının Parlament Assambleyası, ATƏT və digər nüfuzlu təşkilatlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasını tələb edən qətnamə və qərarlar qəbul edəblər. Qoşulmama Hərəkatı da indiyə kimi qəbul olunmuş sənədlərdə münafiqşən

BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə dəstək ifadə edib. Bütün bunlar, heç şübhəsiz, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ münafiqşəsinin beynəlxalq hüquq normaları əsasında, ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli istiqamətində apardığı ardıcıl və sistemli fəaliyyəti qanunauyğun nəticəsidir.

- *Yeri gəlmişkən anti-Azərbaycan dairələrin direktivləri əsasında hərəkət edən radikal müxalifət Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarına XVIII Zirvə Görüşünün əhəmiyyətini azaaltmaq, bu mühüm beynəlxalq tədbirin üzərinə kölgə salmaq üçün həqiqətə uyğun olmayan fikirlər səsləndirir, ictimai rəyi manipulyasiyaya məruz qoymağa çalışır...*

- Antimillill və marginal qruplar növbəti dəfə Azərbaycan dövlətinin milli maraqlarına, xalqın mövqeyinə zidd mövqedən çıxış edirlər. Diqqət yetirsəniz, görürsünüz ki, işğalçı Ermənistan, erməni lobbisi və bir sıra anti-Azərbaycan dairələr bu tədbirlə əlaqədar qərəzli və neqativ məzmunlu informasiyalar dövriyyəyə buraxır, Azərbaycana qarşı "qara piar" kampaniyası aparırlar. Ölkəmizdəki "bəşinci Kolon"un nümayəndələri də eyni tezisləri ifadə edib, bu işə bir daha radikal müxalifətin ermənipərəst qüvvələrlə sinkron hərəkət etdiyini göstərir.

Azərbaycanın beyməlxalq dialoq və əməkdaşlıq məkanı kimi mötəbər tədbirə ev sahibliyi etməsinə, dünyanın diqqətini Azərbaycanda olmasını, Ermənistanın işğalçı siyasətinin növbəti dəfə ifşa edilməsini, Zirvə Görüşündə ölkəmizin ərazi bütövlüyünə dəstək ifadə olunmasını tənqid obyektinə çevirməyən, bütün bu müsbət reallıqları neqativ məzmununda ictimai rəyə təqdim etməyin bir adı var: Azərbaycanın milli maraqlarına xəyanət və Ermənistanın mövqeyini müdafiə etmək. Bax budur radikal müxalifətin antimillill mahiyyəti!

Şübhəsiz ki, Azərbaycan xalqı dağdıcı müxalifətin dövlət maraqlarına, xalqın mənafeyinə zidd mövqeyini ciddi etirazla və hiddətlə qarşılayır.

Ümumiyyətlə, qanunsuz aksiya, miltinq çağırışları ilə ölkədə sabitliyi, təhlükəsizliyi pozmağa çalışan radikal düşərgənin məqsədi vətəndaşla dövlət arasında etimadsızlıq mühiti yaratmaq, Azərbaycanın müsbət beynəlxalq imicinin üzərinə kölgə salmaqdır. Lakin xalqdan dəstək almayan marginal qrupların bu cür əməlləri hər zaman iflasa məhkumdur, çünki Azərbaycan xalqı ölkəmizin milli maraqlarını qətiyyətlə müdafiə edən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasəti tam dəstəkləyir, ölkəmizin inkişafına və xalqımızın firavan gələcəyinə xidmət edən bu siyasətə alternativ gərmür.

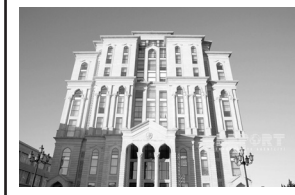
“İndiyədək 4 765 nəfər namizədliyi irəli sürüb”

Dekabrın 23-də keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində iştirak etmək üçün indiyədək 4 765 nəfər namizədliyi irəli sürüb.

SİA-nın verdiyi məlumata görə, bunu Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov deyib. M.Pənahov qeyd edib ki, bunların 65 faizi kişi, 35 faizi isə qadındır: "Bunların 80 faizi ali təhsillidir. Azərbaycanda bələdiyyə seçkilərində iştirak etmək istəyən namizədlərə lazımı şərait yaradılıb".

MSK YAP-ın səlahiyyətli nümayəndələrini qeydə alıb

Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) dünən keçirilən iclasında dekabrın 23-də keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində üç siyasi partiyanın səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması məsələsinə baxılıb. SİA-nın verdiyi məlumata görə, iclasda Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP), Demokratik İslahatlar Siyası Partiyasının, Böyük Quruluş Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri qeydə alınıb.

DSX: Azərbaycanda axtarışda olan Gürcüstan vətəndaşı dövlət sərhədini pozarkən saxlanılıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin toxunulmazlığının təmin edilməsi və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə istiqamətində sərhəd mühafizə və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, oktyabrın 17-də Qax rayonu Üzümlü kəndi yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının xidməti ərazisində Azərbaycan Respublikasından Gürcüstan istiqamətində dövlət sərhədini pozmağa cəhd göstərərək Gürcüstan vətəndaşı Qoçicayşvili Davit Quramoviç saxlanılıb.

İlkin araşdırma zamanı sərhəd pozucusunun Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən Cinayət Məcəlləsinin 177-ci (oğurluq) maddəsi ilə istintaq olunan cinayət işi üzrə şübhəli şəxs qismində axtarışda olması müəyyənləşdirilib. Həmin tarixdə "Astara" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikasına gələrək Azərbaycan vətəndaşı 1989-cu il təvəllüdü Kişizadə Qabil Mirhəməd oğlunun üzərinə sərhəd və gömrük baxış keçirilərkən 97 qram narkotik vasitə aşkar olunaraq götürüldü. Hər 2 fakt üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Serblər də ermənilərin yolunu bağladı

Serbiya Ermənistan vətəndaşları üçün vizalarını ləğv edib. SİA Ermənistana məxsus aysor.am saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bunu Serbiya hökuməti təsdiq edib.

Məlumatda qeyd olunur ki, Serbiya hökuməti Ermənistan vətəndaşları üçün vizaların ləğvi və İrəvanda səfirlik açılması barədə qərarı təsdiqləyib. Təsdiq olunub ki, tezliklə İrəvanda Serbiya səfirliyi də açılacaqdır. Görünür, serblər ermənilərin yollarını bağlamağı tercih edir və bu, Ermənistana qarşı növbəti taktika sayıla bilər.

Səməd Seyidov: "Qoşulmama Hərəkatının zirvə görüşü işğalçı Ermənistanla böyük zərbə oldu"

Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarından XVIII Zirvə Görüşünə uğurla ev sahibliyi etməsi və növbəti üç il ərzində BMT-dən sonra öz sıralarında dünyanın ən çox ölkəsini birləşdirən bu təşkilata sədrliyi öz üzərinə götürməsi ölkəmizin tarixi bir uğurudur. Bunu Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov deyib. S.Seyidov bildirib ki, Yer kürəsində yaşayan insanların 50 faizindən çoxu Qoşulmama Hərəkatının üzv ölkələrində yaşayır: "Ona görə də, Azərbaycanın növbəti 3 il müddətində bu təşkilata rəhbərlik etməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Birincisi, belə bir böyük təşkilata sədrliyin Azərbaycana həvalə edilməsi ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun, ölkəmizə olan etimadın artmasının daha bir göstəricisidir. Digər tərəfdən, təşkilata daxil olan dövlətlərin hamısının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, sərhədlərinin toxunulmazlığını dəstəkləməsi, Azərbaycanın qaçqın və məcburi köçkünlərinin öz tarixi torpaqlarına qayıtmasının vacibliyini vurğulaması, Azərbaycanın dünyada artan nüfuzunu təsdiq etməsi öz-özlüyündə tarixi bir faktdır və Azərbaycanın böyük uğurudur".

Komitə sədri vurğulayıb ki, Zirvə Görüşünün nəticəsi kimi qəbul edilən sənədləri Azərbaycanın ciddi diplomatik uğuru hesab etmək olar: "Bu sənədlərdə hərəkata üzv olan bütün ölkələr birmənalı şəkildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində həll edilməsini dəstəklədi.

Dövlət və Hökumət başçıları BMT Təhlükəsizlik Şurasının qənamələrinə baxmayaraq, münaqişənin hələ də həll olunmamasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildirdi. Onlar BMT Nizamnaməsində öz əksini tapmış gücdən istifadə etməmək prinsipini yenidən təsdiqlədilər və tərəfləri münaqişənin Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığı əsasında danışıqlar yolu ilə həll olunmasına ruhlandırıdılar".

S.Seyidov qeyd edib ki, Azərbaycanın Zirvə toplantısına bu cür uğurla ev sahibliyi etməsi, həmçinin, işğalçı Ermənistanla böyük bir zərbədir: "Nəzərə alsaq ki, Qoşulmama Hərəkatının Zirvə Görüşündə müzakirə edilən məsələlər sonradan BMT-də qaldırılır, Azərbaycan Ermənistanın işğalçı siyasətini bir daha beynəlxalq tribunadan ifşa etmiş olur. Çünki faktiki olaraq Qoşulmama Hərəkatına üzv olan bütün ölkələr Ermənistanı işğalçı ölkə kimi tanıdılar".

Milli Məclisin deputatı əlavə edib ki, həm bu Zirvə Görüşündə, həm də ümumiyyətlə son ay yarım ərzində Prezident İlham Əliyevin "Valday" forumundan başlamış, ondan sonra Aşqabadda MDB rəhbərlərinin sammitində, daha sonra Bakıda keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yedinci sammitində gətirdiyi dəlillər və ümumiyyətlə, dünya səviyyəsində apardığı işlər Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlərini və xarici siyasətini tamamilə yeni bir müstəviyə qaldırıb.

Brüsseldə Azərbaycan və ABŞ Müdafiə nazirlərinin görüşü olub

NATO-nun Əfqanıstanda həyata keçirdiyi "Qətiyyətli Dəstək" missiyasına töhfə verən dövlətlərin müdafiə nazirləri səviyyəsində Brüssel şəhərində keçirilmiş toplantısı çərçivəsində ABŞ tərəfinin təşəbbüsü ilə ABŞ Müdafiə naziri Mark Esper ilə Azərbaycanın Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov arasında görüş keçirilib. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilə ki, tərəflər Azərbaycan ilə ABŞ arasında ikitərəfli və NATO çərçivəsində hərbi əlaqələrin inkişaf perspektivlərini, o cümlədən hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil və hərbi tibb sahələrində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsini, eləcə də regional və qlobal təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə ediblər.

Görüşdə, həmçinin sülhməramlılarımızın NATO-nun Əfqanıstanda həyata keçirdiyi "Qətiyyətli dəstək" qeyri-döyüş missiyasında iştirakı barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Bu tarixi hadisə Azərbaycanın növbəti parlaq diplomatik uğuru kimi qiymətləndirilməlidir

Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini, YAP-ın Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Sevinc Fətəliyevanın yap.org.az-a müsahibəsi

- Sevinc xanım, məlum olduğu kimi, Bakıda Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə Görüşü keçirildi. Eyni zamanda, Azərbaycan bu mötəbər təşkilata sədr seçildi. Bu hadisəni necə dəyərləndirirsiniz?

- Bildiyiniz kimi, Qoşulmama Hərəkatı BMT-dən sonra dünyada ikinci böyük beynəlxalq təşkilatdır. Bu gün dünya əhalisinin təxminən 55 faizi Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrdə yaşayır. Oktyabrın 25-26-da Bakıda Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarından XVIII Zirvə Görüşünün keçirilməsi tarixi hadisədir. "Bandunq Prinsiplərini rəhbər tutmaqla müasir dünyanın çağırışlarına birgə və adekvat cavab verilməsini təmin etmək" mövzusunda keçirilən XVIII Zirvə Görüşündə 60-a yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçıları, həmçinin beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri iştirak ediblər. Ümumilikdə Zirvə Görüşünə 160-a yaxın ölkə və beynəlxalq təşkilatın nümayəndələri qatılmışdı.

Qeyd edim ki, Qoşulmama Hərəkatının yaradılmasının və fəaliyyətinin əsas prinsiplərindən biri onun üzvləri arasında əməkdaşlıq üçün bir forum rolunu oynamasıdır. Tamhüquqlu 120 üzvü olan Qoşulmama Hərəkatı özündə 17 müşahidəçi dövlət və 10 müşahidəçi beynəlxalq təşkilatı birləşdirir. 1961-ci ildə yaradılmış təşkilata üzv olan hər bir dövlət onun prinsiplərinə bağlılığını bildirməlidir. Hərəkata üzvlük prinsipləri hələ təşkilatın təsis olunmasından əvvəl, 1955-ci ildə İndoneziyanın Bandunq şəhərində keçirilən konfrans zamanı qəbul edilib.

Azərbaycan Respublikası da 2011-ci il mayın 26-da Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin yekdil dəstəyini əldə edərək təşkilata tamhüquqlu üzv qəbul olunub. Azərbaycan Hərəkatın müxtəlif səviyyəli iclas və konfranslarında iştirak etmək və üzv ölkələrlə ikitərəfli münasibətlərini sıxlaşdırmaqla onun məqsəd və prinsiplərinə öz töhfəsini verir.

Hərəkata üzv olduğumuz qısa müddət ərzində Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə beynəlxalq ictimaiyyətin geniş dairələrində məlumatlılıq daha da artıb, təşkilatın daxili prosedur və sənədlərində Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə davamlı olaraq dəstək əks olunub. Hərəkata üzvlük, həmçinin beynəlxalq sülh, təhlükəsizlik və əməkdaşlığa dair proseslərə ölkəmizin daha yaxından cəlb olunması və çoxsaylı dövlətlərlə ikitərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə münasib şərait yaradıb.

XVIII Zirvə Görüşünə ev sahibliyi edən Azərbaycan Respublikası 2019-2022-ci illərdə Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcək. Təbii ki, bu tarixi

hadisə Azərbaycanın növbəti parlaq diplomatik uğuru kimi qiymətləndirilməlidir.

Zirvə görüşündə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərin məzmunlu çıxış etdi. Dövlətimizin başçısı çıxışında ölkəmizin inkişafı, qazanılan uğurlar, eləcə də dünyada baş verən proseslərlə bağlı fikirlərini bildirdi. Eyni zamanda, Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasətini bir daha bu yüksək tribunadan dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırdı. Dövlətimizin başçısı vurğulayıb: "Biz beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hamılıqla eməl olunması üçün səylərimizi artırmalıyıq. Bu baxımdan BMT-nin fəaliyyətində islahatlara böyük ehtiyac duyulur. Sərhədlərin güc yolu ilə dəyişdirilməsi, gücdən istifadə olunmaqla ölkələrin ərazi bütövlüyünün pozulması, daxili işlərə müdaxilə yolverilməzdir".

Prezident İlham Əliyev nitqində Azərbaycanın dünya ölkələri ilə sosial, iqtisadi, o cümlədən humanitar əməkdaşlıq məsələlərinə də önəm verdiyini diqqətə çatdırıb: "2005-ci ildən etibarən Azərbaycan 90-dan çox ölkəyə humanitar və texniki yardımlar göstərmişdir. Azərbaycan Respublikasının Beynəlxalq İnkişafa Yardım Agentliyi müxtəlif ölkələrdə layihələr həyata keçirir". Hesab edirəm ki, bu fakt kifayət qədər önəmlidir.

Mötəbər tədbirdə digər ölkələrin də dövlət və hökumət başçıları dünyanı düşündürən, narahat edən problemlərdən danışdılar, bundan çıxış yolları haqqında fikirlərini bildirdilər. Xüsusilə, Azərbaycana bu mötəbər tədbiri yüksək səviyyədə təşkil etdiyinə görə təşəkkür edildi. Hesab edirəm ki, Zirvə Görüşündə aparılan müzakirələr, qəbul olunan qərarlar dünyada sülhün, təhlükəsizliyin, sabitliyin təmin olunmasına öz töhfəsini verəcək.

- Bu mötəbər tədbirin ölkəmizdə keçirilməsinin və Azərbaycanın quruma sədr seçilməsinin əsasında hansı amillər dayanır?

- Hər bir ölkənin daxili və xarici siyasətindəki uğur məhz həmin ölkənin dövlət başçısının fəaliyyəti ilə bilavə-

site bağlıdır. Bu gün Azərbaycan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin möhkəm təməllər üzərində qurduğu milli inkişaf strategiyası nəticəsində möhtəşəm nailiyyətlər qazanır. Bu nailiyyətlərin qazanılmasının digər bir mühüm səbəbi isə Ulu Öndərimizin müəyyənləşdirdiyi siyasi kursun Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsidir. Ötən dövr ərzində Azərbaycanda bütün sahələrdə inkişaf prosesləri baş verib. Bu baxımdan xarici siyasət kursu da uğurla həyata keçirilib və dövlət və milli maraqlarımızı tam təmin edilib. Regionun aparıcı dövləti olan Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla hərtərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə xüsusi önəm verir. Prezident İlham Əliyevin pragmatik xarici siyasəti nəticəsində ölkəmiz dünyanın yeganə global təşkilatı olan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ən nüfuzlu orqanına - Təhlükəsizlik Şurasına 155 ölkənin dəstəyini qazanaraq qeyri-daimi üzvü olub. Bu da ölkəmizin milli maraqlarını beynəlxalq arenada layiqincə təmsil edilməsinə tarixi şərait yaradıb. Müstəqil Azərbaycan özünün xarici siyasət prinsiplərinə əsaslanaraq, qonşu dövlətlərlə dostluq münasibətlərini qoruyur və onlara qarşı bitərəf siyasətini saxlayır.

Xarici siyasətimizin digər prioritet istiqaməti olan beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdə Prezident İlham Əliyev tərəfindən davamlı müstəqil və sabit siyasət yürüdülməsi nəticəsində enerji resurslarının dünya bazarına çıxarılmasına, həm enerji resurslarının nəqli üzrə geostrateji əhəmiyyətə malik dəhliz, həm də Avropa ölkələrinin enerji təminatında etibarlı tərəfdaş kimi Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə qəbul edilməsinə şərait yaranıb. Bu gün bir çox Avropa rəsmiləri qitənin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və enerji resurslarının şaxələndirilməsində Azərbaycanı vacib ölkə hesab edirlər. Bütün bunlar beynəlxalq aləmdə Azərbaycana və onun Prezidentinə verilən ən yüksək siyasi qiymətdən xəbər verir.

Beynəlxalq körpü rolu oynayan ölkəmiz üçün digər mühüm prioritet nəqliyyatdır. Avropa ilə Asiya arasında yerləşən Azərbaycan Avrasiyada aparıcı nəqliyyat qovşaqlarından birinə çevrilmək istiqamətində öz coğrafi mövqeyindən müdrikcəsinə istifadə edir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Asiyanı və Avropanı birləşdirəcək yeganə qısa və alternativ bir nəqliyyat marşrutu olmaqla yanaşı, Prezidentimizin də dediyi kimi, iqtisadi və siyasi əhəmiyyətinə görə Afrika ilə Asiyanı birləşdirən Süveyş kanalı kimi titanik layihələrlə müqayisə oluna bilər. Avropa İttifaqı, ABŞ və Mərkəzi Asiya dövlətləri tərəfindən dəstəklənən bu layihənin reallığa çevrilməsi məhz

Bu tarixi hadisə Azərbaycanın növbəti parlaq diplomatik uğuru kimi qiymətləndirilməlidir

Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin sədr müavini, YAP-ın Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Sevinc Fətəliyevanın yap.org.az-a müsahibəsi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi iradəsi və böyük əməyi sayəsində mümkün olub. Bu əməyin nəticəsidir ki, Azərbaycan beynəlxalq səviyyəli tranzit və logistika mərkəzinə çevrilib.

Xəzər dənizin hüquqi statusu ilə əlaqədar sənədin imzalanması Azərbaycanın dünyada regional və beynəlxalq səviyyədə ticarət əlaqələrinin inkişaf etdirilməsinə zəmin yaradıb, ölkəmizin qitələr və sivilizasiyalar arasındakı əhəmiyyətini daha da möhkəmləndirib. Prezidenti İlham Əliyev sənədin siyasi və iqtisadi əhəmiyyətinə toxunaraq Xəzər dənizini əməkdaşlıq, sülh və dostluq dənizi adlandırılıb. Əlbəttə ki, Prezidentimizin beynəlxalq tədbirlərə üstünlük verməsi, yeni-yeni təşəbbüslər irəli sürməsi, ümumilikdə xarici siyasətimizdə nailiyyətlərin əldə olunması onun uzaqgörən siyasətinin, diplomatik savadının və innovativ düşüncəsinin əyani sübutudur.

Yeni, Azərbaycan beynəlxalq müstəvidə çox uğurlu siyasət həyata keçirir ki, bu da ölkəmizin dünyada nüfuzunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Qoşulmama Hərəkatının Zirvə Görüşünün Bakıda keçirilməsi və növbəti mərhələdə təşkilata sədr seçilməsi də ölkəmizin uğurlu xarici siyasətinin və dünyada artan nüfuzunun parlaq ifadəsidir.

- Sevinc xanım, Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə Görüşünün yekununda qəbul olunan sənədlərin əhəmiyyəti haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Təşkilatın Bakıda keçirilən XVIII Zirvə Görüşü Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Azərbaycanın ədalətli mövqeyini daha da gücləndirdi. Qəbul edilmiş sənədlərdə dövlət və hökumət başçıları münaqişənin BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə baxmayaraq, hələ də həll olunmamasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildirir və onun Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında həll olunmasının vacibliyini vurğulayırlar.

Yekun Sənəddə ilk dəfə olaraq çox mühüm yeni bənd daxil edildi. Bu bənddə dövlət və hökumət başçıları güc yolu ilə ərazilərin zəbt edilməsinin yolverilməzliyini vurğulayır və təsdiq edirlər ki, heç bir dövlət Azərbaycan Respublikasının ərazilərinin işğal edilməsi nəticəsində yaranmış vəziyyətin qanuniliyini tanımayacaq, bu ərazilərdə iqtisadi fəaliyyətlər də daxil olmaqla, bu cür vəziyyətin saxlanması üçün hər hansı kömək göstərməyəcək. Burada bilavasitə işğalçı ifadəsindən istifadə olunur. Bu, Ermənistanın növbəti dəfə 120 dünya dövləti tərəfindən işğalçı kimi tanınması deməkdir.

Zirvə Görüşündə qəbul edilmiş sənədlər Azərbaycanın global miqyasda mədəniyyətlərarası dialoqun təşviq olunması sahəsində nümayiş etdirdiyi liderliyi yüksək qiymətləndirir.

Yekun Sənəddə dövlət və hökumət başçıları nasist hərəkatının, neonasizmin və Vaffen SS təşkilatının keçmiş üzvlərinin, onlara abidə və heykəllərin ucaldılması, nasist keçmişi, nasist hərəkatı və neonasizmin qəhrəmanlaşdırılması naminə ictimai nümayişlərin keçirilməsi, eləcə də anti-Hitler koalisiyasına qarşı döyüşmüş və nasist hərəkatının iştirakçıları ilə iş birliyi etmiş şəxslərin milli azadlıq hərəkatının iştirakçıları kimi qələmə verilməsi daxil olmaqla, hər hansı bir formada qəhrəmanlaşdırılmasını qınadırlar. Bu, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin MDB Dövlət Başçıları Şurasının Aşqabadda keçirilmiş Sammitində Ermənistanda Qaregin Njdenin qəhrəmanlaşdırılması ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlərə beynəlxalq səviyyədə verilən dəstəyin göstəricisidir.

Yekunda qəbul olunmuş Bakı Bəyannaməsində Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi söylərinə ciddi dəstək ifadə olunub: "Biz, dövlət və hökumət başçıları Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyünə möhkəm dəstəyimizi ifadə edirik və Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi ilə bağlı söyləri ilə həmrəyliyimizi ifadə edirik".

Ermənistan və onun havadarlarının dəridən-qabıqdan çıxmasına baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük diplomatik uğura imza atdı, 120 dövlətin təmsil olduğu Zirvə Görüşünün nəticəsində Ermənistanın işğalçı dövlət kimi ifşa edilməsinə nail oldu.

Yekun Sənəddə deyilir: "Üzvlərin dövlət və hökumət başçıları Azərbaycan Respublikasının təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının Bakı Sammiti çərçivəsində oktyabrın 24-25-də ilk dəfə olaraq Qoşulmama Hərəkatı Gənclər Sammitinin təşkil olunmasını alqışlayır və dayanıqlı tərəqqinin təmin edilməsi sahəsində çağırışlar barədə və onların cavablandırılmasına yönəlmiş birgə söylərə dair üzv dövlətlərin gəncləri arasında fikir mübadiləsinin aparılmasına imkan yaradan Gənclər Şəbəkəsinin yaradılmasını dəstəkləyirlər".

Dövlət və hökumət başçıları BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə baxmayaraq, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin hələ də həll olunmamasından təəssüf hissi keçirdiklərini bildirdilər. Onlar BMT Nizamnaməsində öz əksini tapmış gücdən istifadə etməmək prinsipini yenidən təsdiqlədilər və tərəfləri münaqişənin Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında danışıqlar yolu ilə həll

olunmasına ruhlandırdılar.

- Sizcə, ölkəmizin bu mötəbər təşkilata sədrlik etməsi Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə nə dərəcədə müsbət təsir edəcək?

- Bilirsiniz ki, Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioriteti Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə nail olmaqdan ibarətdir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən qətiyyətli siyasət nəticəsində diplomatik cəbhədə əhəmiyyətli uğurlar əldə edilib. Azərbaycan tərəfi münaqişənin həlli ilə bağlı bütün görüşlərdə və danışıqlarda siyasi iradə nümayiş etdirərək bu problemin nizamlanması yolunda konstruktiv mövqə sərgiləyib. Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ölkəmizin qarşıya qoyduğu ən prioritet məsələdir. Ermənistanın hərbi təcavüzü səbəbindən meydana çıxan bu münaqişə nəticəsində Azərbaycanın ayrılma tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayon işğal edilib, bir milyondan artıq soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşamağa məcbur olub. Azərbaycan münaqişənin beynəlxalq hüquq normaları əsasında, ədalətli həllinə nail olmaq məqsədilə genişmiqyaslı iş aparır, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığı genişləndirir. Danışıqlar prosesində ölkəmiz çünki öz həqiqətlərini dünyaya çatdırmağa bəzi xarici erməniperəst qüvvələrin müxtəlif qərəzli niyyətlərini dəfələrlə iflasa uğradıb. Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyindən sonra Azərbaycan yeni hakimiyyətdən düzgün qərarlar gözləyirdi. Təəssüf ki, ötən dövr ərzində yeni hakimiyyət münaqişənin həlli ilə bağlı konstruktiv mövqə ortaya qoymayıb, əksinə ziddiyyətli bəyanatlar verməklə məşğul olub.

Bütün hallarda Azərbaycanın mövqeyi qəti və birmənalıdır: Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalı, Ermənistan qoşunları ölkəmizin işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmalı və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi təmin olunmalıdır. Düşünürəm ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində münaqişənin diplomatik yolla həlli istiqamətində söylərini daha da gücləndirəcək, işğalçı Ermənistanın təcavüzkar mahiyyətini ifşa etmək siyasətini daha da gücləndirəcək.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Siyasət Akademiyasının ikinci kursu keçirilib

Oktyabrın 26-da Yeni Azərbaycan Partiyasının Siyasət Akademiyası "Yeni Azərbaycan Partiyası və dövlət-din münasibətləri" mövzusunda ikinci kurs təşkil edib. Məruzə ilə çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP İcra katibinin müavini Mübariz Qurbanlı çıxışında dövlət-din münasibətlərinin dünyadakı modelləri, sovet dövründə İslam dininə yanaşma, müstəqilliyin bərpasından sonra Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlərə qayıdıışı prosesi, İslam dininin ideoloji cəhətdən zəiflədilməsi hərəkatı kimi məsələlərə toxunub, tolerantlıq anlayışı, multikultural dəyərlər, komitənin dini maarifləndirmə istiqamətində gördüyü işlər haqqında məlumat verib. Komite sədri qeyd edib: "Azərbaycan unitar, hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlətdir. Dünyəvilik konstitusiyada öz əksini tapıb və ölkədə dövlət-din münasibətləri yüksək səviyyədə təşkil olunub". Bununla yanaşı Azərbaycanda "Dini etiqad azadlığı" haqqında qanun da qəbul edilib. İstənilən dini icmanın azad fəaliyyətinə tam şərait yaradılıb ki, bu da Azərbaycanı tolerantlıq baxımından dünyanın ən qabaqcıl ölkələri sırasına yüksəltdi.

Mübariz Qurbanlı bildirdi ki, Azərbaycan xalqının tarixi ənənələrinə söykənən və dövlət siyasətinin məntiqi nəticəsi olan yüksək dini-mənəvi mühiti qorunub saxlanılmasını və inkişaf etdirilməsini, dini fəaliyyətin təşkil sahəsində yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasını təmin etmək məqsədi ilə Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun yaradılması haqqında imzaladığı sərəncam və digər faktlar ölkədə dövlət-din münasibətlərinin sağlam təməllər üzərində qurulduğunu deməyə əsas verir: "Prezident İlham Əliyevin din sahəsində həyata keçirdiyi uğurlu siyasət nəticəsində dövlət-din münasibətləri beynəlxalq hüquq normalarına uyğun tənzimlənir, dini etiqad azadlığı yüksək səviyyədə təmin edilir, ölkədəki tolerantlıq mühiti qorunub saxlanılır. Azərbaycanın dini tolerantlıq modeli dünya səviyyəsində ən mükəmməl nümunə kimi qəbul olunur". Onun söylərinə görə, mövcud mürəkkəb geosiyasi durumda bu uğurları daha da genişləndirmək və tarixin ən möhtəşəm Azərbaycanını qurmaq kimi çətin, şərəfli vəzifəyə nail olmaq Prezident İlham Əliyevin həqiqətən də görkəmli dövlət xadimi və qüdrətli lider olduğuna əyani sübutdur: "Dövləti idarə etmək üçün ki, siyasi bir şansdır və bu fürsətə təsadüfi adamlar da yiyələne bilər. Ən azından ələ ölkəmizin siyasi tarixi bunu göstərir. Amma dövləti layiqincə idarə etmək məharətinə sahib olmaq, bu fəaliyyəti yalnız millətin və dövlətin maraqlarının ödənməsinə yönəltmək, siyasi səlflərdən miras olaraq əldə olunan dövlətçilik potensialını dəfələrlə artırmaq kimi xüsusiyyətlər isə yalnız həqiqi liderlərə xasdır. Buna görə də, tam əminliklə söyləmək olar ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin şəxsiyyəti Azərbaycanla bərabər yüksəlir və dünya miqyasında nüfuz qazanır. Beləliklə də, öz tərcümeyi-halını Azərbaycanın inkişaf və quruculuq tarixinə həkk etdirir". Daha sonra kursda iştirak edən gənclərin sualları cavablandırılıb.

Çin səfərindən yaranan təəssüratlar və istəklər

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndə heyətinin Çin Xalq Respublikasına səyahətə gedəcək nümayəndə heyətinin tərkibinə mənim də daxil olduğumu eşidəndə, çox sevindim. Uşaqlıqdan görmək arzusunda olduğum möcüzələr ölkəsinə səfərim birdən-birə, gözləmədiyim halda reallaşmışdı. (Yeri gəlmişkən, başda YAP-ın Sədr müavini - İcra katibi cənab Əli Əhmədov olmaqla, bu işə əməyi keçən hər bir şəxsə, mənə bu fürsəti yaratdıqlarına görə təşəkkürlerimi bildirirəm). İndiyədək Çində olmaq mənə müyəssər olmamışdı, indən sonra isə getməyim çox az ehtimal olunurdu. Bir sözlə, gözələmədiyim bir "şahlıq quşu" çiyinə qonmuşdu.

5 min ildən çox yazılı tarixi olan bu qeyri-adi ölkəni bizə ən çox tanıdan poeziyamızın peyğəmbəri Şeyx Nizami olmuşdu. Nizami babamızı dünyada məşhur edən, elə Azərbaycan ədəbiyyatı-

arasında heç vaxt bu səviyyədə əlaqələr olmamışdı. Doğrudur, tarixən müəyyən əlaqələr, "Böyük İpək Yolu" və s. olduğunu xatırlayırdıq. İndi isə, təkrar edirəm, dövlətlərarası sıx münasibətlərin yaranması böyük siyasi hadisədir. İlk növbədə, Azərbaycan Respublikası üçün böyük hadisədir".

O zaman Ulu Öndərlə Çinə ge-

ramı çərçivəsində keçirilən beynəlxalq konfransın keçirilməsi Azərbaycan-Çin münasibətlərinin sonrakı inkişafında mühüm rol oynadı. Beləliklə, müstəqil Azərbaycanın həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, Çinlə münasibətlərin də əsasını Ulu Öndərimiz qoymuş və onu Prezidentimiz İlham Əliyev uğurla davam etdirir. 2005-ci il mart ayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Çin Xalq Respublikasına ilk rəsmi səfəri reallaşdı. Çin Xalq Respublikasının o zamankı sədri Xu Şzintao bu səfəri iki ölkə arasında münasibətlərin tarixində mühüm hadisə kimi qiymətləndirirdi. 2006-cı ilin 19 oktyabrında Çin-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyəti yaradıldı. 7 avqust 2008-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Pekində keçirilən XXIX Yay Olimpiya Oyunlarının açılış mərasimində iştirak etmək üçün Çində səfərdə oldu. 2015-ci ilin dekabrın-

da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Çin-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafının önəminin mühüm əhəmiyyəti kimi Çin Xalq Respublikasına Dövlət Səfərinə getdi. Cənab İlham Əliyev həmin səfərdə Çin Xalq Respublikasının sədri Si Çinpinlə, Çin Xalq Respublikasının dövlət şurasının baş naziri Li Keqiyənqlə, Ümumçin Xalq Nümayəndələri Məclisinin Daimi Komitəsinin (Parlamentin) sədri ilə Azərbaycan-Çin münasibətlərinin gələcək inkişafı naminə çox mühüm görüşlər keçirdi və mühüm dövlətlərarası sənədlər imzalandı. Sadalanan səfərlər və görüşlər Azərbaycan-Çin əlaqələrinin inkişafında hər biri mühüm rol oynamaqla, bu əlaqələrin sonrakı inkişafında həlledici əhəmiyyət kəsb etdi. Və nəhayət, 2019-cu il aprelin 24-də Çin Xalq Respublikasının Sədrinin dəvəti ilə 2-ci "Bir kəmə, bir yol" Beynəlxalq Forumunda iştirak etmək

üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu ölkəyə işgüzar səfərə gəldi. Cənab İlham Əliyevin Prezidentliyi dövründə Onun dövlət başçısı kimi bu səfəri bundan əvvəlki səfərlərdən fərqləndirən əsas amil isə Onun bu fəvqəlölkəyə "Bir kəmə, bir yol" meqa layihəsi çərçivəsində Çin Xalq Respublikasının rəhbəri Si Çinpinin dəvəti ilə gəlməsi idi. Yeri gəlmişkən, oxuculara "Bir kəmə, bir yol" layihəsi haqqında qısa məlumat vermək istəyirdim. Başlanğıcını Çinin qədim paytaxtı Si-an şəhərindən götürən, tarixi 3 min ildən daha çox bir müddətə gedib çıxan İpək Yolu əslində, qeyd etdiyim kimi, təzə bir layihə deyil. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, hələ Si Çinpindən əvvəl İpək Yolunun bərpası layihəsi Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən irəli sürülmüş və bununla əlaqədar, yuxarıda qeyd etdiyim kimi, 1998-ci ildə, məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə bu layihənin bərpası üzrə Beynəlxalq Konfrans keçirilmişdir.

"Bir kəmə, bir yol" adlı Qədim İpək Yolunun bərpasının müasir tarixi dünyanın ən nüfuzlu siyasət adamlarından biri, böyük islahatçı, nəhəng dövlət xadimi, Çinin müasir simvolu, Çin Kommunist Partiyasının Baş katibi, Çin Xalq Respublikasının sədri, 2012-ci ildə Çin Xalq Respublikasının sədri olmuş Xu Tsizintaonun siyasi varisi, 2013-cü ilin martında bu vəzifələrə seçilmiş Si Çinpin Çində hakimiyyətə gəlməsi ilə başlanır: O, Çin Xalq Respublikası Avropa və Asiya ölkələri arasında iqtisadi, ticari və mədəni əlaqələrin qurulmasına yönəlmiş "Bir kəmə, bir yol" iqtisadi inkişaf konsepsiyasını elan edib. Bu konsepsiyaya əsasən, malların Şərqdən-Qərbə, eləcə də, Qərbdən-Şərqə güzəştli şərtlərlə və qısa zamanda daşınmasını nəzərdə tutur. Avrasiya məkanının 65-dən çox dövlətini əhatə edəcək, 1 trilyon dollar maliyyə yükü olan dünyanın ən böyük layihəsinə təkcə Çin 110 milyard dollardan çox sərmayə qoymağı planlaşdırır. Qeyd etmək nə qədər xoşdur ki, nəhəng dünya miqyaslı bu layihəni əhatə edəcək dövlətlərdən biri də Azərbaycandır. Azərbaycan bu layihəyə qoşulan 4 MDB dövlətindən biridir. Azərbaycanın yerləşdiyi coğrafi məkan və mövcud infrastruktur, məhz ölkəmizin bu meqalayihəyə qoşulmasına imkan verir. Qeyd etməyi bərk bilirəm ki, Azərbaycanın bu layihəyə qoşulması ölkəmizin şimalında və cənubunda yerləşən ölkələrin bu layihəyə qoşulmasına imkan yaradır.

Belə ki, Azərbaycan Şimal-Cənub və Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizlərinin qovşağında yerləşən yeganə ölkədir. Həmçinin, ölkəmizdə yaradılmış mövcud nəqliyyat infrastrukturunu bu layihəyə qoşulmağa imkan verir.

Ardı Səh. 12

na da dünyada şöhrət gətirən "Xəmsə"sinə daxil olan 5 poemadan biri "Yeddi gözəl" poemasında - Nizamının 7 gözəlinin biri Çin qızıdır. Nizamidən çox sonra 1994-cü ildə Çini bizə bir də Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev kəşf etdi. Azərbaycan öz müstəqilliyini 1991-ci ildə bərpa etdikdən sonra Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev Çin Xalq Respublikasına müstəqil bir dövlətin başçısı kimi səfər edirdi. O zaman yenicə öz müstəqilliyinə qovuşmuş gənc respublika üçün dünyanın fəvqəldövlətlərindən biri olan Çinlə iqtisadi və mədəni əlaqələrin qurulması mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Səfərin yekunlarını ümumiləşdirən Ulu Öndər deyirdi: "Çin ilə Azərbaycan

dən nümayəndə heyətinin tərkibində olmuş Xalq şairi Zəlimxan Yaqub öz məşhur "Çin qızı, Çin gözəli" şeirində deyirdi:

Mən indi başa düşdüm,
Niyə Nizami babam
Çin yazıb, Çin deyirmiş!
Mən indi başa düşdüm,
Niyə Füzuli babam
Sevgiyə din deyirmiş!
Mən indi başa düşdüm,
Nə üçün Molla Pənah
Çinu-Maçin deyirmiş!
Əvvəl babalar olub
İndi də mən heyranın
Çin qızı, Çin gözəli!

1998-ci il sentyabrın 8-də Bakıda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Böyük İpək Yolunun bərpası üzrə TRASEKA proq-

29 oktyabr 2019-cu il

Çin səfərindən yaranan təəssüratlar və istəklər

Əvvəl Səh. 11

müddətində müşahidə etdiyim, təəssüf doğuran hallardan biri də ölkələrarası siyasəti münasibətlərin bu qədər yüksək səviyyəsi fonunda iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə münasibətlərin qanəedici səviyyədə olmaması idi. Hətta bir çox sahələrdə hələ mən Orta Asiya ölkələrini demirəm, biz hətta qonşu Cənubi Qafqaz ölkələri ilə müqayisədə də geridə qalırıq. Artıq zaman yetişib, vaxt gözləmir, biz hamılıqla üzümüzü Çinə çevirməliyik. Fürsətdən istifadə edərək bir sıra təkliflərimi oxucularla bölüşmək istərdim.

1. Mənə elə gəlirdi ki, çinli iş adamlarının azərbaycanlı iş adamlarına olan inam və etimadı, hələlik, tam formalaşmayıb və iki ölkə arasında ticarət və iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün, hesab edirəm ki, ilk növbədə, ayrı-ayrı strukturlar, qurumlar və iş adamları arasında qarşılıqlı etimad mühitinin formalaşdırılması istiqamətində çox iş görməliyik.

2. Çin bazarı o qədər nəhəng bir bazardır ki, Azərbaycanın qeyri-neft məhsullarının ixracını, bütünlüklə səfərbər etsək belə, Çin bazarında bir damla təşkil edərdi. Bu baxımdan, Çinə ixrac olunacaq malların siyahısını və həcmi tərtib edərək, elə həmin məhsulların istehsalını və ixracını təşkil etməklə, bazara giriş əldə etmək olar və bu, bizə çox böyük iqtisadi səmərə verir. Hesab edirəm ki, bu işlə ən yüksək səviyyədə Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-iqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyası məşğul olmalıdır. Ümumiyyətlə, mənim fikrimcə, İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturunda Çin Xalq Respublikası ilə iqtisadi əməkdaşlıq üzrə bir departamentinin, yaradılmasına, Azərbaycanın Çin Xalq Respublikasındakı səfirliyinin nəzdindəki ticarət nümayəndəliyinin fəalliyətinə yenidən baxılmalıdır.

3. Hazırda Çindən Avropaya 3 marşrut üzrə, təxminən, 250 milyon ton civarında yüklər daşınır. Əgər biz dəmiryol infrastrukturumuzu yenidən qursaq, süni maneələri aradan qaldırısaq, qonşu ölkələrlə vahid tarif siyasəti tətbiq etsək, bu yüklərin 10%-nin daşınmasını Azərbaycan üzərindən həyata keçirə bilərik ki, bu da milyardlarla gəlir deməkdir.

4. Fikrimcə, Çin-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafında mühüm məsələlərdən biri mütəxəssislərin hazırlığı məsələsidir. Bu

işə xüsusi önəm verilməli, gələcəkdə böyük mütəxəssislər dəstəsi hazırlamaq məqsədi ilə istedadlı və bacarıqlı gənclərin, təhsilin bütün səviyyələrində Çinə təhsil almaq üçün gilməsi təşkil edilməli, lazım gələrsə, bu iş üçün xüsusi Dövlət Proqramı hazırlanmalıdır. Proqramda Azərbaycanda orta məktəblərdə Çin dilinin öyrənilməsi, Çin dili üzrə xüsusi dövlət və özəl orta məktəblərin yaradılması, bu işə çinli müəllimlərin və mütəxəssislərin cəlb edilməsi, aidiyyəti universitetlərdə çinşünaslıq üzrə ixtisas, fakültə və şöbələrin yaradılması, universitet tələbələrini Çin Xalq Respublikasına aidiyyəti strukturlarında təcrübə keçməsi və s. məsələlər öz əksini tapmalıdır.

5. Ölkəmizdə çinli iş adamlarının sərmayəsinə cəlb etmək məqsədi ilə Çin investorlarına Azərbaycan iqtisadiyyatına sərmayə qoyuluşu mühitə yenidən baxmaq investisiya qoyuluşunu artırmaq məqsədi ilə müəyyən güzəştlər müəyyənləşdirmək, Çin investisiyalı mütəxəssislərdə azərbaycanlı mütəxəssislərin və peşə sahiblərinin işləmələrinə şəraitin yaradılması.

6. Çin Kommunist Partiyası strukturlarının dövlət idarəliyində iştirakının öyrənilməsi, bununla əlaqədar, xüsusi tədbirlər planı tərtib edilməsi və həmin təcrübənin tətbiqi məsələsinə baxılması. Çin Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında yaranmış yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da inkişaf etdirilməsi, partiya strukturları və üzvləri arasında qarşılıqlı səfərlərin, təcrübə mübadilələrinin intensivləşdirilməsi. İlk mərhələlərdə illə 2-3, sonrakı illərdə bir qədər də çox Yeni Azərbaycan Partiyasının istedadlı gənclərinin Çin Kommunist Partiyasının nəzdindəki Partiya Məktəbində, eyni zamanda, bir o qədər çinli gəncin Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında İdarəçilik Akademiyasında pulsuz təhsil almalarını şəraitin yaradılması. Hesab edirəm ki, Çinin yaxın gələcəkdə bütün sahələr üzrə dünyanın superdövlətinə çevriləcəyini nəzərə alaraq Azərbaycan və Çin münasibətlərini yüksək səviyyəyə qaldırmaq üçün uzunmüddətli xüsusi bir Proqramın işlənməsinə ehtiyac vardır.

Ramiz Göyüşov,
YAP Binaqədi rayon
təşkilatının sədri

Məhz Ulu Öndərin bu istiqamətdə müəyyənləşdirdiyi kursu yaradıcılıqla və yeni şəraitə uyğunlaşdırmaqla davam etdirən Cənab İlham Əliyevin cəsəreti və qətiyyəti sayəsində son illər Xəzər hövzəsində ən böyük limanın - illik gücü 25 milyon ton və bir milyon konteyner alan Ələt Dəniz Ticarəti Limanının tikintisi, böyük iradə, gərgin əsəb və zəhmət hesabına başa gəlmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yol xəttinin çəkilişi, yeni avtomobil yolu infrastrukturlarının yaradılması, müasir sərhəd-keçid məntəqələrinin inşası və yaradılması, beynəlxalq təyyarə limanlarının istismara verilməsi, şosse və dəmir yolu şəbəkələrinin genişləndirilməsi və nəhayət, Xəzər dənizinin hüquqi statusunu həll edilməsi "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin Azərbaycandan keçirilməsinə imkan verir və Azərbaycan üçün bu layihə nə qədər cəlbedicidir, Çin üçün də bir o qədər cəlbedicidir. Layihə haqqında fikirlərini bölüşərkən, İlham Əliyev demişdir: "Bu layihə yalnız nəqliyyat bağlılığını təmin etmir. O, həmçinin, müxtəlif ölkələr arasında əlaqələri gücləndirir, dialoq və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə xidmət edir və beynəlxalq ticarət üçün geniş imkanlar açır". Söhbətimizin bu yerində Çin haqqında bəzi məlumatları oxucularımızın diqqətinə çatdırmaq istərdim. Bu il oktyabrında 70 illik yubileyini qeyd edən müasir Çin Xalq Respublikası, əhalisinin sayına görə dünyada birinci, (1,4 milyard nəfər), sahəsinə görə (9599 milyon kv km) dünyada 3-cü, UDM-ə görə dünyada birinci, ordusunun sayına görə dünyada birinci, nüvə silahı olan kosmik orbitdə süni peyk dövrə vuran fəvqəldövlətdir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 5 daimi üzvündən biri olan Çin dünyada ən böyük həcmdə mal ixrac edən ölkədir və elə bu səbəbdən, "Dünyanın fabriki" adlandırılır. Çin bizim üçün tək "İpək Yolu", iqtisadi qüdrətinə, qədim əlaqələrinə görə yox, həm də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ konfliktində Azərbaycanın mövqeyini dəstəklədiyinə görə

əhəmiyyətli bir dövlətdir. Yeri gəlmişkən, qeyd etməyi vacib hesab edirəm ki, Çində aparıcı siyasətçi partiya olaraq dövlətin idarə edilməsində həlledici rol oynayan Çin Kommunist Partiyası ilə Cənubi Qafqazın ən böyük və nüfuzlu partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyasının çox isti və sıx münasibətləri var. Elə səfərimiz də Çin Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasının 20 illiyi münasibəti ilə təşkil edilmişdi. Səfər müqayisəedilməz dərəcədə maraqlı keçdi. Təxminən, bir həftəlik səfər o qədər maraqlı və məzmunlu idi ki, sanki bir göz qırpmında keçdi. Hələ səfər başlamazdan əvvəl, belə bir fikirdə idim ki, səfər təəssüratları barədə qeydlər aparım. Lakin səfər başa çatdıqdan az sonra səfər yoldaşımız, Milli Məclisin üzvü, şair Musa Urudun səfər qeydlərini oxuduqdan sonra bu fikrimdən vaz keçdim. Musa müəllim qısa müddət ərzində, zəngin məlumat və təəssüratlarla dolu, hətta ən xırda detalları qeydə almaqla, son dərəcə maraqlı, bədii-publisistik bir material hazırlamışdı. Yazını oxuduqdan sonra mən Musa müəllimin müşahidə qabiliyyətinə heyran qaldım. Hesab edirəm ki, Musa müəllimin bu yazısı (əsəri) artıq kitab halında çıxdıqdan sonra istər çinşünaslar, istər tədqiqatçılar, istərsə də geniş oxucu kütləsi üçün maraqlı və qiymətli bir mənbə olacaqdır. Çində olduğumuz müddət ərzində gördüklərimizdən-əşitdiklərimizdən və şahidi olduğlarımızdan yəqin etdim ki, biz Çin haqqında bu ölkənin, bu xalqın tarixi, mədəniyyəti, adət-ənənəsi, bacarığı, qabiliyyəti, arzu və istəyi, davranışı, əxlaqı və s.

çox az bilgiyə malikdir. Çin haqqında ancaq çox az sayda olan çinşünaslar və Çinə maraqlananlar müəyyən bilgiyə malikdir. Bizim də, əsasən, Şərqi ölkəsi olduğumuzu nəzərə alsaq, elə sivilizasiyanın da Şərqi qərən, bir çox hallarda Çindən gəldiyini nəzərə alsaq, fikirləşdim ki, biz niyə Şərqi-gündoğana baxırıq, niyə Şərqi boylanmırıq? Əgər üzü Nizamindən bəri babalarımız, şairlərimiz, tarixçilərimiz Çini öz yaradıcılıqlarında tərənnüm etdirmişlərsə, niyə biz, bütünlükdə, Avropadan böyük olan (bütün məsələlərdə) Çinə niyə boylanmırıq? Müşahidələr göstərir ki, ayrı-ayrı qurumlar səviyyəsində, habelə, özəl sektorda çalışan biznes strukturları səviyyəsinə münasibətlərin inkişafının dinamikası dövlət başçıları arasında münasibətlərin səviyyəsindən geri qalır. Sırr deyil ki, iqtisadiyyatı böyük sürətlə inkişaf edən Çin gələcəkdə günbəgün artan enerji və xammal mənbələrini, ehtiyaclarını ödəmək baxımından Azərbaycana böyük maraq göstərir və Avrasiya məkanındaona maraqlı və etibarlı tərəfdaş kimi baxır. Azərbaycanın regionda zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına, böyük nəqliyyat infrastruktur imkanlarına malik olması, ölkənin nəqliyyat-tranzit qovşağında yerləşməsi Çinə Azərbaycanın oyan marağını daha da artırır. İqtisadiyyatı sürətlə inkişaf edən, dünyanın aparıcı dövlətlərindən birinə çevrilən və birinciliyi hədəf götürən BMT Təhlükəsizlik Şurasında, beynəlxalq təşkilatlarında söz sahibi olan Çin də Azərbaycana xüsusi əhəmiyyət verir. Belə olan halda, hesab edirəm ki, biz bütün sahələrdə özümüzü həm də Avopanın əks istiqamətinə-Çinə yönəltməliyik. Səfər

Dağıdıcı müxalifət növbəti dəfə noyabrın 2-də Bakı şəhərinin mərkəzində icazəsiz aksiya keçirməyi planlaşdırır. Sual yaranır: nəyə görə Əli Kərimli, Cəmil Həsəni və digərləri icazəli deyil, icazəsiz aksiyaları keçirməyi daha çox meyil göstərir? Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz bildirdilər ki, xaricdən verilən sifariş ondan ibarətdir ki, "Milli Şura" və AXCP liderləri şəhərin mərkəzində qarşıdurmalar yaratsınlar. Bu baxımdan, Əli Kərimli ciddi və mənəvi dəstək aldığı xarici ağalarının göstərişlərini yerinə yetirir.

"Azadlıq Hərəkətçiləri"
Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov: "Ağaları "Milli Şura"ya icazəsiz aksiyalar keçirmək göstərişi verir"

- Xaricdəki ağaları "Milli Şura"ya icazəsiz aksiyalar keçirmək göstərişi verir, onların da hədləri nədir ki, ağalarının sözündən çıxsınlar. Oktyabr ayı Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası ilə tarixə düşmüş bir aydır. Lakin 2019-cu ilin oktyabrında Azərbaycanın tarixinə qızıl hərfilərlə yazılacaq o qədər hadisələr baş verdi ki, onların əhəmiyyəti haqqında saatlarla deyil, günlərlə danışmaq olar. Cənab Prezidentin ard-arda Soçidə və Aşqabadda etdiyi cəsarətli çıxışları, Türk Şurasının Bakı Zirvə toplantısı, nəhayət, 120 dövlətin rəhbərlərinin iştirakı ilə Qoşulmamama Hərəkatının Bakı Zirvə toplantısı və Azərbaycanın növbəti üç il ərzində bu mötəbər quruma sədrlik etməsi, bütün bunlar bizi və dostlarımızı nə qədər sevindirirsə, düşmənlərimizi də o qədər məyus edir, narahatlıqları artır. Nəticədə, nəyin bahasına olursa-olsun, bu, inkişafa mane olmaq üçün yeni planlar hazırlanır. Bu planların içərisində Azərbaycanda qarşıdurma və kaos yaratmaq başlıca bəndlərdəndir. Buna nail olmağın ən qısa yolu da, məhz "çörək" verdikləri, bəslədikləri bəzi müxalif qüvvələri qanunsuz əməllərə sövq etmək, bunun qarşısını almaq üçün addım atan Azərbaycan hakimiyyətini suçlamaq, yenə təkrar belə addımlara rəvac vermək, qaragürühu da bura cəlb etmək və istəklərinə nail olmaq! Budur bizə düşmən kəsilən, demokratiyadan, insan haqlarından ağızları köpüklənə-köpüklənə danışan Qərb dünyasının istəyi. Çünki tarix boyu türk xalqlarına qarşı düşmən kimi meydana atılan hayların indiki dünya düzəni ilə bir araya sığmayan istəklərini reallaşdırmağın yolu, Azərbaycanda insan haqlarının qorunmaması, demokratiyanın olmaması kimi sərşəm fikirlərə dünyanı inandırmaqdan keçir. Nə yazıqlar ki, özünü müxalifət adlandıran siyasət dəlləlləri bütün bu oyunları biliblə onlara, nəinki rəvac verir, bu istəyin reallaşması üçün hər cür şərəfsizliyə gedirlər. Məncə, "düşmənimin dostu da düşmənimdir" deyimi ilə yanaşmağın, belə qüvvələri dövlətimizin düşməni elan etməyin və onlara da haylara bəslənən münasibət bəsləməyin zamanı çatıb, daha doğrusu, həmin qüvvələr özləri bu zamanı yetişdiriblər. Çünki kor-kor, gör-gör deyiblər, hər şey göz qabağındadır. Onlara güzəşt etmək ölkəni, həqiqətən, çətin duruma gətirib çıxara bilər. Ona görə də, belə qüvvələrin zərərsizləşdirilməsi üçün qanunun bütün gücündən istifadə olunmalıdır.

"Paralel" qəzetinin baş redaktoru Tapdıq Abbas: "Qanunsuz hərəkətin qarşısı alınmalı və təxribatçılar cəzalanmalıdır"

- Son zamanlar xarici havadarlarının tapşırıqlarını yerinə yetirən dağıdıcı müxalifət, xüsusən, Cəmil Həsəni və Əli Kərimlinin rəhbərlik etdiyi "Milli Şura" ölkədəki sabit durumu pozmaq üçün hərəkətə keçib. Bu üz-dənirəq antimillilər Azərbaycanı avtoritar ölkə kimi qələmə verməklə, ölkə üzərinə beynəlxalq basqıların güclənməsinə şərait yaratmağa çalışdıqları ilk hal deyil. Bunlar, zətan, xarici sifarişləri yerinə yetirib tulaşmayı yardımlar əldə etməklə məşğuldur. Xalq bunların kimə və nəyə xidmət etdiyini yaxşı bildiyinə görə, "Milli Şura" adlandırılan dağıdıcı qüvvələrin cəmləşdiyi və ölkəmizə qarşı hər an düşmənçilik etməyə hazır olan-

Əli Kərimli xaricdən qidalandıq kimi, sifarişlərini də ordan alır

ları haqlı olaraq rədd edir. 19 oktyabrda Bakı şəhərində törətdikləri qanunazidd hərəketlərdən sonra dağıdıcı müxalifətin 2 noyabr tarixdə Bakı şəhərində ictimai asayışı pozaraq, təkrarən icazəsiz mitinq keçirmək qərarı eyni çirkin məqsədə xidmət edir və bu qanunsuz hərəkətin qarşısı dövlətin güc strukturları tərəfindən mütləq alınmalı və təxribatçılar cəzalandırılmalıdır.

AGAAMC-in sədri, fəlsəfə doktoru, İlqar Orucov: "Əli Kərimli və Cəmil Həsəni təxribatla məşğuldurlar"

- "Milli Şura"nın mitinq keçirməklə bağlı növbəti çağırışı stabilliyi pozmaq cəhdindən başqa bir şey deyildir. Görünən odur ki, hələ də bu qüvvələrdə uğursuz hakimiyyət dövrlərinin eyforiyasından xilas ola bilməyiblər və açıq-aşkar, qanuna qarşı çıxmaq bu

adamların vərdisi etdikləri haldır. Qanuna görə aidiyyəti orqana edilən müraciətin cavabı olaraq müvafiq məsləhət bilinən ərazi-də mitinq keçirmək olar. Bunlara müvafiq ərazi təklif olunur və bilavasitə özlərini erköyün, xüsusi statuslu apararaq kefləri istedikləri məkanı tələb edirlərsə, deməli, məqsəd mitinq, siyasi tələblər irəli sürmək deyil, təxribat, qarşıdurma yaratmaq və bununla da,

ölkədə sabitliyi pozmaq istəyidir. Əlbəttə ki, bütün bunlar yolverilməzdir və mitinq şəhərin mərkəzində keçirmək istəyəcəklərsə, hüququn tələb etdiyi kimi, polis məsələyə müdaxilə edəcək və qanunsuzluq edənlər, birmənalı olaraq cəzalandırılacaqlar. Ona görə də, noyabrın 2-də paytaxtın mərkəzində növbəti mitinq çağırışı Əli Kərimli, Cəmil Həsəni və digərlərinin növbəti təxribatçılıq çağırışından başqa bir şey deyildir. Şəhərin mərkəzində on minlərlə insanın rahatlığını pozan, neqliyyatın hərəkətini iflic edən, şəhərin normal yaşam tempini pozan bu kimi mitinq cəhdləri əbəsdür. Fikirləşirəm ki, açıq şəkildə qarşıdurmaya gedən radikal hərəkat xarici qüvvələrin sifarişlərini yerinə yetirirlər. Mütləq şəkildə şəhərin mərkəzi, insanların istirahət etdiyi məkanların, insan kütləsinin sıx olduğu böyük ticarət mərkəzlərinin ətrafı, mərkəzi meydanlar təsadüfi seçilmir və bütün bunlar, həm də ona xidmət edir ki, ümumi insan axınında öz azsaylı tərəfdarlarını çox göstərmək məqsədi daşıyır. Nəzərə alsaq ki, istənilən təxribat bu cür vəziyyətlərdə mümkündür və istisna da deyil. Vəzifəsi ölkədə sabitliyi və qanunçuluğu təmin etməyə borclu olan polis, bu halda seyrçi mövqə tutmalıdır? Gözləməlidir ki, qanunçuluğu pozan bu qaragürühu mütləq haranı isə vurub dağıtmalıdır, haranı isə partlatmalıdır və ya yandırmalıdır, sonra müdaxilə etsin? Paytaxt əhalisinin 0,01 faizi qədər ra-

düşürlər ki, artıq mitinq təyin etsələr, gələn olmayacaq. Əvvəlki mitinqlərə gələn 500-700 insan bu gün həmin radikalın fikirlərini dəstəkləyirlər. 25 ildir Kərimli insanları aldadır, onları qarşıdurmaya sürükləyir, dövlət və dövlətçilik əleyhinə fikirlər, çıxışlar etməyə məcbur edir. Onun ucbatından qanunları pozan nə qədər gənc həbsxanalara salınıb. Kərimlinin istəyi Azərbaycanda demokratik dəyərlərin qorunmasına, dövlətçiliyimizə və müstəqilliyimizə xidmət etmək deyil. Nə zaman görmüsüz ki, Kərimli hakimiyyətin apardığı hansısa islahatı, əhalinin sosial rifahına istiqamətlenen qərar və sərəncamı dəstəkləsin, xoş fikirlər söyləsin? Bu insan 25 ildir, ancaq dağıdıcı mövqedən çıxışlar edir. Ona görə də, artıq ətrafında heç kim qalmadığından, icazəsiz aksiyalara üstünlük verir. Bu gün 50-60 insanı küçələrə çıxarmaq çox asandır, amma Kərimli unudur ki, sabah-biri gün həmin 50 insanı da itirəcək. Qərbin anti-Azərbaycan qüvvələri nə qədər vəsait xərcləsələr belə, xalqa hakimiyyət birliyini zəiflədə bilməyəcəklər.

GÜLYANƏ

İŞİD Bağdadidən sonra özünə yeni lider seçib

İŞİD terror qruplaşması Hacı Abdullah əl-Afari kimi tanınan Abdullah Qardaşı Suriyanın İdlib əyalətində ABŞ Silahlı Qüvvələrinin əməliyyatı nəticəsində öldürülən Əbu Bəkr əl-Bağdadinin evəzinə yeni lider seçib.

Newsweek portalı xəbər verir ki, Əbu Bəkr əl-Bağdadi hələ 2019-cu ilin avqustunda Abdullah Qardaşı özünün varisi təyin etmişdi. Qruplaşmanın yeni lideri haqda çox az məlumat var, onun Səddam Hüseyin hakimiyyəti dövründə İraq ordusunda zabıt kimi xidmət etdiyi bildirilir. Xatırladaq ki, oktyabrın 27-də ABŞ Prezidenti Donald Tramp xüsusi təyinatlı qüvvələrin İdlib əyalətində keçirdiyi əməliyyat nəticəsində İŞİD lideri Əbu Bəkr əl-Bağdadinin öldürüldüyünü təsdiqləyib. Əməliyyat nəticəsində, həmçinin qruplaşmanın mətbuat-katibi Əbu-əl-Həsən əl-Mühacir də öldürülüb.

Belçika tarixində ilk dəfə Baş Nazir vəzifəsini qadın tutub

Belçikanın Baş Naziri vəzifəsində fransızdilli liberal Çarlz Mişeli ölkənin indiki müvəqqəti hökumətində büdcə məsələləri üzrə nazir Sofi Vilmes evəz edib. Beləliklə, Vilmes Belçika tarixində ölkədə hökumətinə başçılıq edəcək ilk qadın olub. Çarlz Mişel isə ümumavropa strukturlarında yeni işə başlamaq üçün yır-yığış edir. Bu haqda qərar ölkənin əsas nazirlərinin iştirak etdiyi iclasda qəbul olunub.

İcra sahəsində intizamın gücləndirilməsi və süründürməçiliyə yol verilməsinin aradan qaldırılması

İcra məmurlarının məhkəmə qərarlarını könüllü icra etməyən və ya icrasından boyun qaçıran borcludan məsuliyyət məsələsinin həlli ilə bağlı təsir vasitəsi kimi məhkəmələrə ünvanladığı təqdimatların bəzən təmin edilməməsi həmin qərarların icrasını çətinləşdirir.

Müvəkkil 2006-cı ildən etibarən, illik məruzələrində, habelə, səlahiyyətli dövlət qurumlarına ünvanladığı təkliflər sırasında aliment üzrə borcların ödənilməsindəki problemlərin həlli məqsədilə "Aliment Fondu"nun yaradılmasını israrla təklif etmiş və bunu məqsəddə müvafiq sayır.

Müvəkkilin aidiyyəti üzrə müdaxiləsi nəticəsində, bir sıra digər tələblərlə, o cümlədən, əmlak tələbinə dair məhkəmə qərarları da təmin edilmişdir. Lakin məhkəmə qərarlarının borclu dövlət qurumları tərəfindən icra edilməməsi və ya icrasının gecikdirilməsi də vətəndaşların haqlı narazılıqlarına səbəb olmuşdur.

İcra sahəsində intizamın gücləndirilməsi, məhkəmə qərarlarının icra edilməsində süründürməçilik hallarına yol verən, vətəndaşlara münasibətdə etik davranış qaydalarını pozan, öz vəzifələrinə qeyri-peşəkar və laqeyd münasibət göstərən icra məmurlarının cəzalandırılması onların məsuliyyətinin artırılmasına və pozuntuların aradan qaldırılmasına xidmət edərdi.

Ölkəmizdə sabitliyin qorunmasında və ictimai asayişin təmin edilməsində mühüm rol malik olan daxili işlər orqanları bu inkişafın və sabitliyin davamlı olması, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, kriminogen durumun nəzarətdə saxlanması üçün öz üzərinə düşən vəzifələri peşəkarcasına və yüksək məsuliyyətlə davam etdirmişdir.

Müvəkkilin insan hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində Daxili İşlər Nazirliyi ilə əməkdaşlığı səmərəli olmuşdur. Polis orqanları ilə bağlı 2319 müraciət daxil olmuşdur. Şikayətlərdə, əsasən, vətəndaşların polis əməkdaşları tərəfindən, o cümlədən, təhqiqat və istintaq zamanı təhqirlərə və təzyiqlərə məruz qalması, kobud rəftara yol verilməsi, qanunazidd fiziki güc tətbiq edilməsi, şikayət əsasında toplanmış material üzrə təhqiqatın və ya başlanmış cinayət işi üzrə istintaqın qeyri-obyektiv, qərəzli və ləng aparılması, qəbul edilmiş prosessual qərarın surətinin verilməməsi, müraciətlərin nəticəsiz qalması və ya müraciətlərə baxılmasında süründürməçiliyə yol verilməsi kimi hallar öz əksini tapmışdır.

Şikayətlərlə bağlı daxili işlər orqanlarına müvafiq sorğular göndərilmiş, yoxlama tapşırıqları verilmiş və araşdırmalar aparılmışdır.

2015-ci ildə Müvəkkilin Daxili İşlər Nazirliyinə müraciətinə əsa-

sən, aparılmış xidməti təhqiqatla faktlar təsdiqini tapmış, 10 fakt üzrə 14 əməkdaş intizam məsuliyyətinə cəlb olunmuşdur. Belə ki, kobud rəftara görə, 3 fakt üzrə 4 əməkdaşdan 1-i tutduğu vəzifədən azad edilmiş, 2-nə "şiddətli töhmət", 1-nə "töhmət" elan olunmuş, həmçinin, polis əməkdaşlarının xidməti fəaliyyəti ilə bağlı olan 7 fakt üzrə intizam məsuliyyətinə cəlb edilmiş 10 əməkdaşdan 1-i tutduğu vəzifədən azad edilmiş, 4-nə "şiddətli töhmət", 5-nə isə töhmət elan olunmuşdur.

Daxili İşlər Nazirliyinin rəsmi məlumatına əsasən, ümumilikdə, insan hüquq və azadlıqlarının pozulması ilə bağlı nazirliyə daxil olmuş və təsdiq olunmuş 284 fakt üzrə 369 əməkdaş intizam məsuliyyətinə cəlb edilmişdir (onlardan 126-sı vətəndaşlarla kobud rəftar, 56-sı polisə əsassız gətirmə və saxlama, 68-i sürücülərin hüquqlarının pozulması, 6-si əsassız cinayət məsuliyyətinə cəlb etmə, 3-ü əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayanların hüquqlarının pozulması, 26-sı isə digər faktlar). Onlardan 46 nəfəri daxili işlər orqanlarında xidmətdən xaric edilmiş, 32 əməkdaş tutduğu vəzifədən azad edilmiş, 291 əməkdaş barəsində isə digər intizam tədbirləri görülmüşdür.

Şikayətlərdə polis orqanlarına müraciətlərin tam araşdırılmaması,

luq tərəfindən ləğv edilərək, əlavə araşdırma aparılması üçün polis orqanına göndərilmişdir.

Araşdırmalar zamanı vətəndaşın eyni şikayəti ilə bağlı toplanmış təhqiqat materialı üzrə bir neçə dəfə cinayət işinin başlanmasının rədd edilməsi haqqında qərarın qəbul edildiyi müəyyən edilmiş, prokurorluğa müraciətdən sonra material öyrənilmiş, istintaq orqanına göndərilmiş və cinayət işi başlanılmışdır.

Cinayət işi üzrə qəbul edilmiş qərarın əsaslılığı öyrənilərkən, bəzən əlavə istintaq zamanı müstəntiq tərəfindən iş üzrə qəbul edilmiş müvafiq qərarla olan göstərişlərin tam icra olunmadığı müəyyən edildiyindən, işin icraatına xitam verilməsi barədə müvafiq qərar ləğv olunaraq, cinayət işi əlavə istintaq aparılması üçün istintaq orqanına qaytarılmışdır.

Müvəkkilin prokurorluq orqanlarına müraciətlərindən sonra aparılmış yoxlamalar əsasında araşdırmanın hərtərəfli, tam və obyektiv aparılması üçün zəruri istintaq hərəkətlərinin yerinə yetirilmədiyi, iş üzrə mühüm əhəmiyyət kəsb edən istintaq hərəkətlərinin icrasının tam təmin olunmadığı, ifadələr arasında olan ziddiyyətlərin aradan qaldırılmadığı müəyyən edildiyi hallarda, cinayət işi üzrə icraatın dayandırılması haqqında qərar ləğv edilmiş, prokuror tərə-

İcra sahəsində intizamın gücləndirilməsi, məhkəmə qərarlarının icra edilməsində süründürməçilik hallarına yol verən, vətəndaşlara münasibətdə etik davranış qaydalarını pozan, öz vəzifələrinə qeyri-peşəkar və laqeyd münasibət göstərən icra məmurlarının cəzalandırılması onların məsuliyyətinin artırılmasına və pozuntuların aradan qaldırılmasına xidmət edərdi. Ölkəmizdə sabitliyin qorunmasında və ictimai asayişin təmin edilməsində mühüm rol malik olan daxili işlər orqanları bu inkişafın və sabitliyin davamlı olması, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, kriminogen durumun nəzarətdə saxlanması üçün öz üzərinə düşən vəzifələri peşəkarcasına və yüksək məsuliyyətlə davam etdirmişdir

qeyri-obyektivliyə yol verilməsi ilə bağlı halların yoxlanılması məqsədilə Müvəkkilin prokurorluq orqanlarına müraciətindən sonra aparılmış araşdırmalar zamanı bəzən şikayətlər üzrə toplanmış materialın tam, hərtərəfli və obyektiv araşdırılmadan cinayət işinin başlanmasının rədd edilməsi haqqında əsassız qərarın qəbul edildiyi müəyyən edilmiş, müvafiq prokuror-

findən iş üzrə yazılı göstəriş verilməklə, təkrar istintaqa qaytarılmışdır. Lakin araşdırmanın hərtərəfli, tam və obyektiv aparılmasını təmin etməyən tədqiqatçı və ya müstəntiqlər yol verdikləri bu nöqsanlara görə, bir çox hallarda, intizam məsuliyyətindən kənarda qalmışlar.

Məişət zorakılığının, cinsi əlaqəyə təhrik etmənin, əxlaqsızlığın

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

raq saxlanılıqlarını, sənədlərinin qaytarılması və ya cərimənin tətbiq edilməməsi üçün pul tələb olunduğunu, əsassız cərimə olunduqlarını və inzibati xəta haqqında protokol tərtib edildiyini, müraciətlərə cavab verilmədiyini, baş vermiş yol-nəqliyyat hadisəsinin qeyri-obyektiv araşdırıldığını bildirmişlər.

Şikayətlər üzrə Müvəkkil tərəfindən müvafiq araşdırmalar aparılmış, mövcud sahədə işin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər görülmüş, bəzən sürücülərlə münasibətdə etik normaları pozan və nöqsanlara yol verən Dövlət Yol Polisi əməkdaşlarına qarşı intizam cəzaları da tətbiq edilmişdir. Şikayətlərin təhlili bu sahədə mövcud olan bir sıra problemlərin qarşısının alınması istiqamətində təsirli tədbirlər görülməsini tələb edir.

Sürət həddini aşma və ötmə qaydalarının pozulması, avtomobil içkili halda idarə etmə, idarəetməni itirmə, ehtiyatsız davranma, havanın yağmurlu olması kimi hallarla bağlı yol qəzaları nəticəsində, baş verən çoxsaylı ölüm və xəsarətlər narahatlıq doğurur.

Qeyd edilənləri nəzərə alaraq, Müvəkkil Daxili İşlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi və aidiyyəti dövlət qurumları, habelə, vətəndaş cəmiyyəti təsisatları cəlb edilməklə, kompleks tədbirlər planının hazırlanıb həyata keçirilməsini təklif edir.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

"Nar" müştərilərin ehtiyaclarına cavab verən məhsullar təqdim etməkdədir

"Nar" müştərilərin ehtiyac və gözləntilərini qarşılamaqla onların məmnuniyyətinin artmasına davamlı investisiya yatırır. Mobil operator hər zaman müxtəlif müştəri qrup-

larının konkret ehtiyaclarına cavab verən məhsullar təqdim etməkdədir". Bunu "Azerfon"un Baş icraçı direktoru Qunnar Panke "Business Time" jurnalına geniş müsahibəsində deyib. Onun sözlərinə görə, "Nar"ın abunəçilərinin seçiminə çevrilməsinin əsas səbəbi müştəri yönümlü məhsullardır: "Bizim xidmətlər hər bir müştərinin ehtiyacları əsasında, onları məmnun etmək məqsədilə hazırlanır. Müştərilərimizin bu və ya digər məhsul və xidmətlərimizə olan tələbatını öyrənməklə və araşdırmaqla, demək olar ki, hər bir müştəri qrupu üçün fərdi yanaşma tapa bilmişik. Onlara münasib həllər arasında seçim etməyə imkan veririk".

"Nar"ın müştəri məmnuniyyətinin artırılmasına davamlı investisiya qoyduğunu deyən Q.Panke əlavə edib ki, ilk növbədə, xərclərin tam şəffaflığını təmin etməklə rahat və istifadəsi asan məhsullar təqdim edilir: "İkincisi, rəqəmsallaşma bir çox müştərilər üçün vacibdir. Lakin biz ənənəvi, fiziki kanallar vasitəsilə xidmət olunmağı üstün tutan müştərilərin ehtiyaclarını da diqqətdən kənar saxlamırıq. Üçüncü şüarımız isə məhsullarımızı qiymət baxımından münasib saxlamaq üçün xərcləri minimallaşdırmaqdır. Bizim üçün ölkənin ən çox müştəri yönümlü mobil operatoru olmaq budur". Baş icraçı direktor əlavə edib ki, müştərilər mobil operatorlardan keyfiyyətli şəbəkə xidməti gözləyir və hazırda "Nar"ın təklif etdiyi geniş əhatəlilik və şəbəkə Qərbi ölkələri səviyyəsindədir.

Mobil operatorun qarşıda duran strategiyası barədə də danışan Q.Panke qeyd edib ki, gələcəkdə diqqət yönəldiləcək sahələrdən biri müştərilər üçün təqdim olunan xidmət və həllərin daha da təkmilləşdirilməsidir. Bundan başqa, məmnun olan və doğru yerdə olduqlarına əmin olan müştəri bazası hesabına təbii artıma nail olmaqdir. Qeyd edək ki, Azerfon'un Baş icraçı direktoru Qunnar Pankenin "Business Time" jurnalına geniş müsahibəsini aşağıdakı keçid vasitəsilə oxumaq olar: <http://fins.az/musahibe/1001411/nar-musterilerin-ehiyaclarina-cavab-veren-mehsullar-teqdim-etmekdedir.html>

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə əhalisinin 97,5 %-ni əhatə edir və 8500-dən artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Keçən ay ölkəyə gətirilən avtomobillərin sayı açıqlanıb

Sentyabrda Azərbaycana idxal olunan avtomobillərin sayı 4213 olub. Dövlət Gömrük Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, ölkəyə gətirilən avtomobillərin 125-i sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş motorlu nəqliyyat vasitəsi, 3737-si əsasən adamların daşınması üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər motorlu nəqliyyat vasitəsi, 335-i yük daşımaq üçün motorlu nəqliyyat vasitəsi, 16-sı isə xüsusi təyinatlı motorlu nəqliyyat vasitəsidir.

ELAN

8 sayılı Binəqədi birinci seçki dairəsinin 34 sayılı məntəqə seçki komissiyasına məxsus möhür itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abbasova Aide Yunis qızının adına verilmiş 22.07.2008-ci il 2808005016 sayılı Şabran rayonu, Rəhimli kəndində yerləşən 0,9824 ha torpaq sahəsinin çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abbasova Aide Yunis qızının adına verilmiş 22.07.2008-ci il 2808005017 sayılı Şabran rayonu, Rəhimli kəndində yerləşən 2,6286 ha torpaq sahəsinin çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

29 oktyabr

Zəngilanın işğalından 26 il ötür

Oktyabrın 29-da Zəngilanın Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilməsindən 26 il ötür. 1988-ci ildən 1993-cü ilin noyabrınadək düşmən hücumlarına sinə gərən, yüzlərlə şəhid verən Zəngilan işğala məruz qalan ən sonuncu rayon oldu. Qubadlı və Cəbrayılın işğalı nəticəsində, mühasirəyə düşən rayon əhalisi çıxış yolunu Araz çayından İran ərazisinə keçməkdə gördü. Əks-təqdirdə, ikinci bir Xocalı Soyqırımının baş verməsi qaçılmaz olacaqdı.

Zəngilan inzibati rayon kimi, 1930-cu ildə təşkil edilib. Şimaldan Qubadlı, şərqdən Cəbrayıl, cənubdan İran İslam Respublikası, qərbdən Ermənistanla həmsərhəddir. Zəngilan Birinci Qarabağ müharibəsində 188 şəhid verib, bugünədək rayonun 44 sakinini itkin düşmüş sayılır. Bakı-Culfa-Naxçıvan demiryolunun üzərində yerləşən bu rayon mühüm strateji əhəmiyyətə malikdir. Ərazisi 707 kvadrat km, əhalisi isə 35 min nəfərdən çox olub. Rayonun iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı - üzümçülük, tütünçülük və heyvandarlıq təşkil edib. İşğal olunmazdan əvvəl, bir şəhər, bir qəsəbə və 83 kənddən ibarət olan Zəngilanda 9 məktəbəqədər müəssisə, 19 ibtidai məktəb, 15 orta məktəb, bir texniki-peşə və musiqi məktəbi, 35 kitabxana, 8 mədəniyyət evi, 23 klub müəssisəsi və 22 kinoqurğu var idi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə bəyan edib ki, biz heç vaxt indiki vəziyyətlə barışmayacağıq, ərazi bütövlüyümüzü istənilən yolla bərpa edəcəyik, öz ərazilərimizi işğalçılardan təmizləyəcəyik və orada yeni həyat yaradacağıq. Bunu 2016-cı ilin aprel döyüşləri, 2018-ci ilin Naxçıvan əməliyyatında işğalçılardan azad edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağının qaldırılması sübuta yetirdi. Dövlət başçısının göstərdiyi qətiyyətli mövqe, gündən-günə hərtərəfli formalaşan qüdrətli Azərbaycan Ordusu və xalqımızın mübariz ruhu işğal olunmuş torpaqlarımızı gec-tez erməni işğalından azad edəcək, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayacaq və minlərlə köçkün öz yurd-yuvalarına qayıdacaqdır.

Onu da qeyd edək ki, digər məcburi köçkünlər kimi, zəngilanlılar da dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar, onların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün mühüm tədbirlər görülüb. Lakin bu diqqət zəngilanlıların doğma ocağa qayıtmaq arzusunun unudulmayıb. Onlar inanırlar ki, Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycan öz torpaqlarını işğaldan azad edəcək və həmin vaxt çox da uzaqda deyil.

ZÜMRÜD

Binəqədi rayonunda "Nəsimi işığında" adlı növbəti tədbir keçirilib

Binəqədi rayon icra hakimiyyəti, Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı və Binəqədi rayon Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə 2019-cu ilin "Nəsimi İli" elan olunması və dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin anadan olmasının 650 illik yubileyi ilə əlaqədar "Nəsimi dühası-650 il" adlı layihə çərçivəsində 298 və 299 nömrəli tam orta məktəblərin birgə təşkilatçılığı ilə 299 nömrəli tam orta məktəbin akt zalında "Nəsimi işığında" adlı növbəti tədbir keçirilib.

Tədbir də Dövlət himninin səsləndirilməsindən sonra bədii hissə ilə davam etdirilib. Tam orta məktəblərin şagirdlərinin ifasında müxtəlif qəzəllər ifa edilib, Topal Teymurla Nəsiminin dialoqunun əks olunduğu kompozisiya nümayiş etdirilib. Tədbirdə çıxış edən 299 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Solmaz Kazımova qonaqları salamlayaraq, tədbirin əhəmiyyətindən bəhs edib.

YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Ramiz Göyüşov çıxış edərək, Nəsiminin dünya poeziyasının ən kamill nümunələri sırasında diqqətləyiq yer tutduğunu, əsərlərində daim insanın əzəmətinə, insani mehəbbəti və şəxsiyyətin azadlığını tərənnüm etdiyini bildirib. Tədbirin sonunda xatirə şəkli çəkdirilib.

Qeyd edək ki, layihə çərçivəsində Binəqədi rayonunun bütün tam orta məktəblərində İmadəddin Nəsiminin şəxsiyyətinə, yaradıcılığına və fəlsəfəsinə həsr olunmuş bir neçə nominasiya üzrə - musiqi, bədii qiraət, rəsm nümunələrinin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulub. Rayonun tam orta məktəblər üzrə təqdimatlar nümayiş olunduqdan sonra hazırlanmış tamaşaların əsasında final tədbirinin və öncədən təsdiq edilmiş münisflər heyətinin qərarına əsasən, mükafatlandırılma mərasiminin keçirilməsi planlaşdırılır.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600